

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Nuorten Ykspaja -toiminnan kehittämistyö-
verkkopalvelu yksilövalmennuksen tueksi

Tiina Juutilainen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

Huhtikuu/ 2012

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Tiina Juutilainen	Sivumäärä 54 ja 3 liitesivua
Työn nimi Nuorten Ykspaja -toiminnan kehittämistyö - verkkopalvelu yksilövalmennuksen tueksi	
Ohjaava(t) opettaja(t) Annikki Ahlqvist	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Akaan kaupungin ja Urjalan kunnan nuorisopalvelut	
Tiivistelmä <p>Tämä opinnäytetyö on Nuorten Ykspaja -toiminnan ohjaukseen liittyvä kehittämistyö. Nuorten Ykspaja -toimintaa on Akaan kaupungin ja Urjalan kunnan alueella ja kuuluu osana nuorisotyön palveluja. Palvelu on seinätön starttipaja joka on tarkoitettu 15–24-vuotiaille, vailla työ – tai opiskelupaikkaa oleville nuorille. Toiminnan tavoitteena on tukea ja ohjata nuorta löytämään oma kiinnostuksen kohteensa koulutus – ja työelämässä. Toimintamuotona käytetään yksilövalmennusta ja palveluohjausta. Valmennussuunnitelman lähtökohtana ovat nuoren omat tavoitteet. Ohjauksesta vastaavat nuorisoneuvojat.</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena on ollut kehittää nuortenakaa.fi -sivuston alle Nuorten Ykspajan verkkopalvelu, johon nuori kirjautuu omilla tunnuksillaan. Tämän päivän ohjaustilanteissa tietoa ja nuorelle sopivia palveluja etsitään internetistä yhdessä nuoren kanssa. Verkkopalvelu toimii nuoren henkilökohtaisena suunnittelukenttänä, johon tallennetaan linkit, jotka palvelevat häntä. Kun nuori täydentää verkkopalvelua useamman kerran, hän näkee oman henkilökohtaisen palvelujensa kirjon, joihin on helppo palata. Nuorella on myös mahdollisuus muokata sivua oman näköisekseen, kuten mitä tahansa kotisivua lisäämällä muun muassa kuvia, värejä ja RSS-syötteitä. Verkkopalvelu on tarkoitus ottaa ohjauksessa käyttöön tarvittaessa.</p> <p>Nuorten Ykspaja -toimintaan suunnattu verkkopalvelu on ollut selkeä työelämän vaatimuksista noussut kehittämistarve. Opinnäytetyö on toteutettu tutkimuksellisen kehittämistoiminnan näkökulmasta. Nuorisoneuvojat ovat kaivanneet toimivaa ja nykyaikaista ohjausvälinettä yksilövalmennukseen muiden ohjausvälineiden lisäksi. Tässä opinnäytetyössä kuvataan verkkopalvelun kehittämistyöprosessia ideasta toteutukseen, verkkopalvelun sisältöä ja merkittävyyttä niin nuorille kuin nuorisoneuvojillekin. Työn tilaajina ovat toimineet Akaan kaupungin ja Urjalan kunnan nuorisopalvelut.</p> <p>Nuorten Ykspaja -toiminnassa mukana olevat nuoret ja nuorisoneuvojat ovat testanneet verkkopalvelua 2–5 kuukautta ajalla 2011–2012 ja arvioineet sen toimivuutta ja merkitystä sekä esittäneet kehittämissuhteita. Aineisto on kerätty nuorilta teemahaastattelun avulla ja nuorisoneuvojilta ryhmäkeskustelun pohdinnoista nousevista tuloksista. Näiden aineistojen perusteella on tehty analysointia verkkopalvelun toimivuudesta.</p> <p>Nuoren Ykspajan verkkopalvelu on osoittautunut tarpeelliseksi yksilövalmennuksen ohjausmenetelmäksi nuorisoneuvojien ja nuorten itsensä näkökulmasta. Nuoret kokivat sivun päivittämisen helpoksi ja pitivät siitä, että omalle sivulle sai kerätä kaikki itselle tärkeät asiat, joihin voi palata myöhemmin myös ohjaustilanteiden ulkopuolella. Hyväksi koettiin myös sivun muokattavuus oman näköiseksi.</p> <p>Nuorisoneuvojat näkivät, että nykyaikainen verkkopalvelu muiden ohjausmenetelmien lisäksi vahvisti ammatti-identiteettiä. Verkkopalveluideaa on mahdollisuus hyödyntää myös ryhmämuotoisissa toiminnoissa, kuten starttipajalla, perusnuorisotyössä ja kouluissa, joko omana tai ryhmän sivuna. Verkkopalvelun tekniset ongelmat aiheuttivat välillä päänvaivaa ja sivun pohja koettiin tylsäksi. Kehittämissideoiksi nousivat muun muassa värikkäämmät esimerkkisivut, sekä yksityiskohtaisempi ohjevihko päivittämiseen.</p>	
Asiasanat internet, kehittäminen, nuorisotiedotus, ohjaus, sosiaalinen vahvistaminen, työpajat, verkkonorisotyö	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Tiina Juutilainen	Number of Pages 54+3
Title The Development Activities of Nuorten Ykspaja – a Web Service to support personal Counseling	
Supervisor(s) Annikki Ahlqvist	
Subscriber and/or Mentor The City of Akaa and the Town of Urjala / Youth Work	
Abstract <p>This thesis is a part of the development activities of Nuorten Ykspaja. The Nuorten Ykspaja programme is a part of the youth work in the region of Akaa and Urjala. It is a wall-less start workshop targeted at people aged between 15 and 24 years (later referred as youngsters) who do not have a job nor a place to study. The aim of the programme is to support and guide youngsters to find their educational and professional interests. Methods used are personal counselling and helping to find suitable services based on youngsters' own goals. Counselling is performed by a youth counsellor.</p> <p>In today's counselling, the Internet is actively used as a source of information and in the search of suitable services. Youth counsellors have wished for a modern counselling tool in addition to existing ones. The aim of this thesis was to develop a web based service for Nuorten Ykspaja, as a subsection of nuortenakaa.fi, to be used both as a support tool in counselling sessions and as a personal tool for youngsters. This service provides a personal Internet space for youngsters that they can customize by adding pictures, RSS-feeds and web links for later use. The work was ordered by the youth work of city of Akaa and the town of Urjala.</p> <p>Thesis is a research-development point of view. This thesis discusses the content and importance of the service for youngsters and youth counsellors, and it outlines the development process of the service, from idea to implementation.</p> <p>The youth counsellors and youngsters involved in Nuorten Ykspaja have tested the service during a 2 to 5 months period in 2011-2012, after which they have evaluated its usability and value and presented possible development ideas. The data has been collected from the youngsters through theme interviews and from the youth counsellors by group interviews. The analysis of the usability of this service was made based on that data.</p> <p>Nuorten Ykspaja web service has proven to be a useful counselling tool for youngsters as well as for youth counsellors. Youngsters found the updating of the page easy and liked the fact that they were able to use it to collect relevant data to be found later on.</p> <p>Youth counsellors liked the up-to-date counselling tool and felt that the service strengthened their professional identity. In the future Nuorten Ykspaja web service can be used also in other kind of counselling situations like at schools or in basic youth work. Some technical problems with the service were reported. Also more colourful layout in example pages and more detailed instructions were hoped for.</p>	
Keywords development, guidance, internet, social empowerment, workshops, youth information, youth network	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TOIMINTAYMPÄRISTÖ	7
2.1 Akaan Nuorten Ykspaja	8
2.2 Urjalan Nuorten Ykspaja	10
3 NUORTEN YKSPAJA – SEINÄTÖN STARTTIPAJA	11
3.1 Mikä on Nuorten Ykspaja?	11
3.2 Nuoren polku Nuorten Ykspajassa	13
3.3 Toimintamuotona yksilövalmennus ja palveluohjaus	15
4 VERKKOPALVELU YKSILÖVALMENNUKSEN TUEKSI	17
4.1 Kehittämistyön lähtökohdat ja tavoitteet	17
4.2 Kehittämisen taustalla nuorten tieto- ja neuvontapalvelut	20
4.3 Työelämälähtöinen tarve kehittämistyöhön	21
5 VERKKOPALVELUN TOTEUTUS	23
5.1 Ideointivaihe	23
5.2 Suunnitteluvaihe ja kehittämistyön rajaus	25
5.3 Käyttöönottovaihe	29
5.4 Verkkopalvelun esittely	30
6 VERKKOPALVELUN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN	34
6.1 Menetelmät ja toteutus	35
6.2 Internetin käyttö ja osaaminen	38
6.3 Verkkopalvelun käyttökokemukset	40
6.4 Verkkopalvelun merkitys ja kehittämis ehdotukset	43
7 POHDINTAA	48
LIITTEET	55

1 JOHDANTO

Olemme eläneet jo vuosia internetin ihmeellisessä maailmassa. Se on meidän mukana lähes kaikkialla ja löydämme kysymyksiimme vastaukset siellä missä kuljemme. Milloin tarvitsemme jonkin liikkeen aukioloaikoja, haluamme ostaa jonkin tuotteen kotiin postitettuna, vertailemme hintoja tai etsimme lomakkeita, joilla voimme hakea esimerkiksi opintotukea. Internetiä on mahdoton enää sivuuttaa. Se helpottaa meidän jokaisen elämää asioinnin suhteen. Joskus voi jopa tuntua siltä, ettei sitä ilman voida enää pärjätä.

Nuoret ovat kasvaneet tähän maailmaan ja seikkailevat sujuvasti internetissä, monesti vanhempiaan paremmin. En tarkoita seikkailulla siellä päämäärättömästi liikkumista, vaan määrätietoista ja suunnitelmallista internetin hyödyntämistä. Nuorisotyössä on oltu jo vuosia kasvotusten tämän tosiasian kanssa. Jotta nuorten parissa työskentelevät ammattilaiset pääsevät lähemmäksi nuoria ja voivat antaa heille ohjasta ja neuvontaa, on ollut syytä tuoda internet nuorisotyön yhdeksi monipuoliseksi välineeksi.

Tähän haasteeseen on vastannut Koordinaatti - Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämiskeskus, joka antaa tukea ja asiantuntijuutta kunnille ja organisaatioille. Nuorten tieto- ja neuvontatyötä ohjaavat nuorisolaki, lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma, Euroopan neuvoston suositus nuorisotiedotuksesta sekä nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden eurooppalaisen kattojärjestö ERYICAn työmuodon eurooppalaiset periaatteet. (Fedotoff 2012; Koordinaatti 2012.) Tänä päivänä tieto- ja neuvontapalveluja nuorille tarjoaa 250 kuntaa (Fedotoff 2012). Fyysisiä palvelupisteitä on 160 ja verkkopohjaisia palveluja 34 ympäri Suomea (Fedotoff 2012; Koordinaatti 2012).

Akaan (Kylmäkoski, Toijala, ja Viiala) ja Urjalan alueella olemme olleet internetin suhteen avoimin mielin vuodesta 2004 alkaen. Innostuneet nuoriso-ohjaajat ovat perehtyneet nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden mahdollisuuksiin ja sisäistäneet nuorten osallisuuden mahdollisuudet vertaistiedottamisen kautta. Mediakasvatus on ollut toiminnan kulmakivi. Nuorten ryhmien kanssa on tutustuttu yhdessä tekemällä teknisiin

laitteisiin ja ohjelmiin ja tuotettu internetiin muun muassa videoita, kuvagallerioita ja verkkolehteä.

Akaan ja Urjalan nuorisopalveluissa yhtä toimintaa esittää työpajatoiminnan kentälle sijoittuva työttömien nuorten koulutus- ja työelämänohjaus. Toiminta on seinätöntä yksilövalmennukseen perustuvaa toimintaa, jota kutsutaan nimellä Nuorten Ykspaja. Toiminnalle ei ole ollut aikoinaan valmista työkalupakkia, jonka mukaan työtä olisi tehty, vaan sopivia välineitä on etsitty ja koostettu toiminnalle sopivaksi kokonaisuudeksi.

Tämä opinnäytetyö on vahvasti työelämän kehittämistyö. Nuorten Ykspaja -toiminnan ohjausvälineitä on hyvä välillä päivittää ja tuoda jo olemassa olevien toimintojen rinnalle tämän päivän välineitä. Vuonna 2010 Akaan nuorisopalvelut lähtivät uudistamaan seudullista nuorisotiedotukseen liittyvää internetsivua, jolloin tuli ajankohtaiseksi miettiä, miten Nuorten Ykspaja -toiminta voisi sivustoa hyödyntää. Ideaksi nousi tunnusten taakse sijoittuva nuoren henkilökohtainen oman elämän suunnittelun ja palvelujen tallentamisen paikka, jota tässä kutsutaan verkkopalveluksi.

Opinnäytetyön tavoitteena on tämän idean pohjalta ollut kehittää Nuorten Ykspaja -toimintaan verkkopalvelu yksilövalmennuksen tueksi. Vastaavanlaisesta olemassa olevasta nuoren henkilökohtaisesta verkkopalvelusta ei ole tietoa. Opinnäytetyö perustuu tutkimukselliseen kehittämistoimintaan jossa kuvaan verkkopalvelun syntyä ideoinnista suunnitteluun ja toteutuksen kautta verkkopalvelun testaamiseen ja arviointiin. Jotta lukija ymmärtää mihin tämä kaikki liittyy, on syytä kertoa Nuorten Ykspaja -toiminnasta enemmän.

Toisessa luvussa kuvailen Nuorten Ykspajan toimintaympäristöjä Akaassa ja Urjalassa. Toiminta on luonteeltaan samanlaista, mutta paikallisia eroavuuksia löytyy niin maantieteellisesti, asukasmäärällisesti kuin kuntaliitostenkin myötä. Kolmannessa luvussa kerron historiaa Nuorten Ykspaja -toiminnan alkamisesta, kenelle toiminta on suunnattu ja miten ohjaus nuoren kohdalla toteutuu.

Neljännessä luvussa tuon esille verkkopalvelun kehittämisen lähtökohdat ja tavoitteet. Kysymys kuuluu, mitkä asiat ovat saaneet meidät näkemään internetin tärkei-

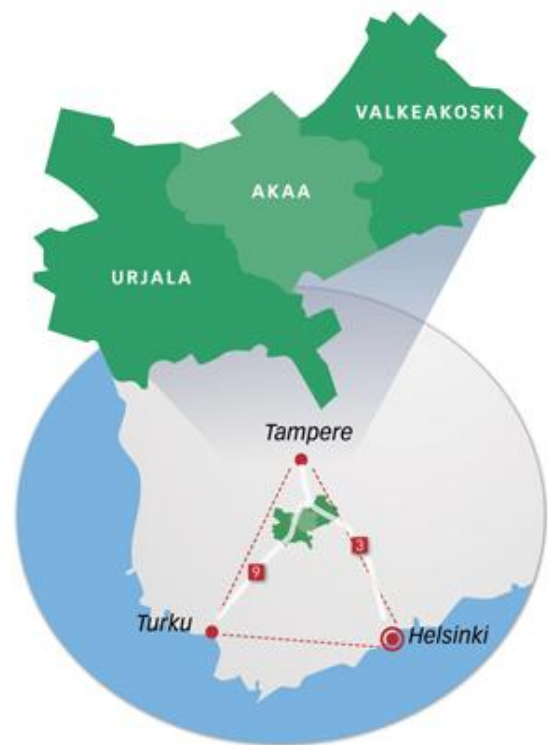
den myös Nuorten Ykspajassa? Viides luku pitää sisällään prosessikuvauksen verkkopalvelun toteuttamisesta. Lisäksi kuvailen ja näytän kuvien avulla sen, miltä verkkopalvelun pohja näyttää, kun nuori kirjautuu sivulle ensimmäisen kerran ja miltä sivu voi näyttää, kun nuori on sitä päivittänyt.

Opinnäytetyön loppuvaiheessa, kuudennessa luvussa, tuon esille verkkopalvelun käyttökokemuksiin liittyviä tuloksia. Verkkopalvelun arviointiin ja kehittämiseen on osallistunut Nuorten Ykspajan nuoria ja nuorisoneuvoja Akaasta ja Urjalasta. Teemahaastattelun avulla olen kysynyt verkkopalvelun testaamiseen osallistuvilta nuorilta mielipiteitä sen toimivuudesta ja merkityksestä heille itselleen. Lisäksi olen pyytänyt kehittämisideoita verkkopalvelun parantamiseen tulevaisuudessa.

Olen osallistunut verkkopalvelun arviointiin yhdessä toisten nuorisoneuvojien kanssa. Pohdimme ryhmäkeskustelussa verkkopalvelun merkitystä meille ammatillisesti. Milloin ja missä tilanteessa verkkopalvelua on hyvä yksilövalmennuksessa käyttää ja mitkä ovat sen tuomat hyödyt?

2 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Tässä luvussa kuvaan Nuorten Ykspajojen toimintaympäristöjä. Nuorten Ykspajat sijoituvat Länsi-Suomen läänissä Etelä-Pirkanmaan seutukuntaan. Seutukunnan alueella toimintaa järjestetään Akaan kaupungissa ja Urjalan kunnassa. Nuorten Ykspaja -toiminta on molemmissa kunnissa periaatteiltaan samanlaista, mutta toimintaympäristöt ovat erilaiset niin asukasmääriltään, pinta-alaltaan, kuntaliitosten kuin palveluiden saatavuudenkin näkökulmasta käsin.

Kuva 1. Etelä-Pirkanmaan seutukunta vuonna 2011 (Etelä-Pirkanmaan Veto-hanke 2012).

Etelä-Pirkanmaalla on eletty muutosten aikaa kuntaliitosten myötä. Vielä vuonna 2006 Etelä-Pirkanmaan seutukuntaan kuului 5 kuntaa: Kylmäkoski, Toijala, Urjala, Valkeakoski ja Viiala. Vuonna 2007 yhdistyivät Toijala ja Viiala jolloin syntyi Akaan kaupunki. Vuonna 2011 myös Kylmäkoski liittyi Akaaseen. Urjalan kunta ei ole lähtenyt kuntaliitosselvityksiin mukaan vaan on halunnut pysyä itsenäisenä kuntana. Etelä-Pirkanmaalla on tällä hetkellä kolme kuntaa (kuva 1.): Akaa, Urjala ja Valkeakoski. Akaan kaupungissa on asukkaita noin 17 091, Valkeakosken kaupungissa noin 21 022 ja Urjalan kunnassa noin 5 246 asukasta. Urjalan väkimäärä on hiljalleen laskenut viimeisten vuosikymmenten aikana. (Tilastokeskus 2012.) Työttömyysaste oli helmikuussa 2012 Akaassa 10,9 %, Urjalassa 11,8 % ja Valkeakoskella 12,6 % (Elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus 2012).

Nuorten Ykspaja -toiminta Akaassa ja Urjalassa kuuluu osaksi nuorisotyön palveluja. Asukaslukujen ja pinta-alojen valossa Nuorten Ykspaja -toimintaa toteutetaan hyvin erilaisissa toimintaympäristöissä, vaikka toiminta sisällöltään on samanlainen. Kuten kuvassa 1. näkyy, Urjala on pinta-alaltaan (n. 504 km²) suurempi kuin Akaa (n. 315 km²), mutta asukkaita on vain vähän alle yksi kolmasosa (Akaan kaupunki 2012; Urjalan kunta 2011). Nuoria 15–25-vuotiaita Akaassa asuu 1760 ja Urjalassa 529 (Tilastokeskus 2012). Työntekijä resurssit Nuorten Ykspajassa ovat samat. Molemmissa kunnissa työskentelee yksi nuorisoneuvoja.

Nuoret ovat hyvin eriarvoisessa asemassa palveluihin nähden. Nuorten Ykspaja -toiminnan luonteeseen kuuluu, että molemmissa kunnissa asiakastapaamiset järjestetään pääsääntöisesti nuorisoneuvojan toimitiloissa, nuorten työharjoittelupaikoissa tai nuorisotilalla. Edellä mainittujen tilojen lisäksi nuorisoneuvojan on mahdollista tavata asiakkaita heidän itsensä valitsemissa paikoissa kuten paikallisissa kahviloissa. Nuorten Ykspaja on matalan kynnyksen paikka, joten mahdollisuuksien rajoissa on haluttu tulla lähemmäksi nuoria jo siitäkin syystä että eriarvoisuutta esiintyy.

2.1 Akaan Nuorten Ykspaja

Akaan kaupungin nuorisopalveluissa työskentelee vuonna 2012 neljä vakituista nuorisohjaajaa, nuorisosihteeri ja nuorisoneuvoja. Nuorisoneuvojaksi Nuorten Ykspaja

- toimintaan on nimetty vuodesta 2006 alkaen Tanja Lahtinen. Nuorisoneuvojan toimi vakinaistettiin tammikuussa 2012. Aiemmin Tanja Lahtinen on työskennellyt Toijalan nuorisopalveluissa vastaavana nuoriso-ohjaajana. Nuorten Ykspajan nuorisoneuvojan fyysiset toimitilat sijaitsevat Akaan kaupungin nuorisotoimiston ja nuorisotiedotuspiste Apulan yhteydessä Toijalassa, Viialan nuorten toimintakeskuksessa sekä Kylmäkoskella kuntaliitoksen jälkeen tyhjentyneessä kunnantalossa.

Kuten tämän luvun alussa esittelin, on Akaan kaupungissa ollut suuria kuntaliitokseen liittyviä muutoksia sen jälkeen, kun Nuorten Ykspaja -toiminta on itsenäisessä Toijalassa vuonna 2006 alkanut. Tämä on asettanut toiminnalle monia eri haasteita. Kysyin maaliskuussa 2012 nuorisoneuvoja Tanja Lahtiselta, miten yhdistymiset näkyvät toiminnassa.

Kun Nuorten Ykspaja -toiminta alkoi vuonna 2006 noin 8 000 asukkaan Toijalassa (kuva 2.), julkinen liikenne toimi hyvin ja palvelut olivat tasavertaisesti tarjolla Toijalan keskustassa, jonne oli mahdollista jopa kävellä. Nykypäivänä toiminta on laajentunut Viialan ja Kylmäkosken alueille ja asukasmäärä on kasvanut yli 17 000 asukkaaseen. Yhdistymiset ovat saattaneet nuoret eriarvoiseen asemaan, sillä siellä missä toinen kävelee palveluiden luo, toinen joutuu etsimään oman kyydin, koska julkisilla kulkuneuvoilla ei pääse.

Kuva 2. Etelä-Pirkanmaan seutukunta vuonna 2006 (Pirkan Helmi ry 2012).

Nuorten Ykspajan näkökulmasta keskeisiä palveluja ovat Etelä-Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimisto, Etelä-Pirkanmaan työvoimanpalvelukeskus, Kela ja perusturvakeskus. Kaikki nämä palvelut löytyvät Toijalan keskustasta, jonne viialalaiset pääsevät junalla ja bussilla kohtuullisesti, mutta kylmäkoskelaitten pitää liikkua omilla kyydeillä. Viialassa ja Kylmäkoskella on tarjolla perusturvakeskuksen palvelut sosiaalityöntekijöineen ja etuuskäsittelijöineen.

Nuorten peruskoulun jälkeisen opiskelun näkökulmasta lukioiden toimipisteet löytyvät Toijalasta ja Viialasta ja toisen asteen opintoihin pääsee hyvin julkisilla kulkuneuvoilla. Toijalasta kuljetaan yleensä opintoihin Hämeenlinnaan, Tampereelle ja Valkeakoskelle. Viialasta luontevin suunta opintoihin on Tampereelle ja Valkeakoskelle ja Kylmäkoskelta Valkeakoskelle. Toijalasta ja Viialasta kulku Tampereelle tai Hämeenlinnan käy kätevästi junalla.

2.2 Urjalan Nuorten Ykspaja

Urjalan kunnan nuorisotoimessa on yksi nuoriso- ja liikuntatoimesta vastaava nuoriso- ja liikuntaohjaaja ja yksi määräaikainen hankerahoituksen varassa toimiva nuorisoneuvoja. Nuorisoneuvojaksi Nuorten Ykspaja -toimintaan on nimetty vuodesta 2009 alkaen tämän opinnäytetyön kirjoittaja Tiina Juutilainen. Ennen tätä olen toiminut Urjalan kunnan nuoriso- ja liikuntaohjaajana. Nuorten Ykspajan fyysiset toimitilat sijaitsevat kirkonkylällä Urjalan kunnantalon nuorisoneuvojan työhuoneessa tai vierisellä nuorisotilalla nuorisotiedotuspiste Apulassa.

Myös Urjalassa nuoret ovat eriarvoisessa asemassa suhteessa palveluihin, saati sitten Akaan Toijalaan ja Viialaan verrattuna. Urjalassa haasteena ovat pitkät välimatkat ilman kohtuullista julkista liikennettä edes kunnan sisällä. Keskeisistä käytettävistä palveluista mm. Etelä-Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimisto sijaitsee huonojen julkisten liikenneyhteyksien päässä Akaassa ja matkaa Urjalan keskustasta kertyy 25 km suuntaansa. Lisäksi nuoren asuinpaikasta riippuen matkaa Urjalan keskustaan saattaa olla toiset 25 km vailla julkista liikennettä. Perusturvakeskus, Kela ja Etelä-Pirkanmaan työvoimanpalvelukeskus sijaitsevat kirkonkylällä ja kulkemiseen vaaditaan lähes aina oma kyyti, mikäli ei asu keskustassa.

Urjalasta löytyy oma lukio ja toisen asteen opintoihin hakeudutaan usein Forssaan. Bussi kulkee Urjalan läpi Forssaan isompia teitä pitkin. Syrjäseuduilla asuvien on mietittävä miten päästä lähemmäksi bussipysäkkejä. Muutamia nuoria hakeutuu myös Valkeakoskelle, Tampereelle tai Loimaalle, mutta kulkeminen näihin ei ole helppoa julkista liikennettä käyttäen. Bussimatkat kestävät yhteen suuntaan noin 1-

1,5 tuntia ja busseja kulkee harvakseltaan. Yksi ratkaisu on muuttaa Urjalasta opiskelupaikkakunnalle.

3 NUORTEN YKSPAJA – SEINÄTÖN STARTTIPAJA

Tässä luvussa kuvaan Nuorten Ykspaja -toimintaa. Kerron lukijalle siitä, miten Nuorten Ykspaja -toiminta on syntynyt, kenelle se on tarkoitettu ja mitkä ovat toiminnan tavoitteet. Kerron myös siitä, kuinka nuori tulee asiakkaaksi, mitkä ovat toimintamuodot ja miten nuoren polku Nuorten Ykspajassa etenee. Lukijan on mielestäni hyvä ymmärtää Nuorten Ykspajan toimintaidea, jotta hän voi jatkossa ymmärtää verkkopalvelun tarkoituksen.

Nuorten Ykspajan juuret löytyvät Kylmäkosken, Toijalan, Urjalan ja Viialan yhteisestä ESR-hankkeesta, jota toteutettiin Toijalan työvoimatoimiston alueella vuosina 1998–2000. Hanketta hallinnoi Toijalan kaupungin nuorisopalvelut. Hankkeen kohderyhmänä olivat vailla työ- tai koulutuspaikkaa olevat 17–24-vuotiaat työttömät työnhakijat, jotka olivat suorittaneet Suomen Punaisen Ristin Oman Elämän Valtias – koulutuksen. Hankkeen tavoitteena oli muun muassa nuoren yksilöllinen elämänhallinnan tukeminen sekä OEV-koulutuksessa laaditun nuoren oman elämän suunnitelman toteutumisen tukeminen.

3.1 Mikä on Nuorten Ykspaja?

Nuorten Ykspaja on nuorten työpajatoiminnan kentälle sijoittuva Akaan kaupungin nuorisopalveluiden ja Urjalan kunnan nuorisotoimen matalan kynnyksen malli nuorten koulutus- ja työelämäohjauksesta. Nykyisen muotonsa Toijalaan se on saanut vuonna 2005 alkaneen Toijalan nuorten osallisuushankkeen kehitystyön tuloksena. Urjalassa Ykspaja -toiminta Akaan mallin mukaisesti alkoi vuonna 2009. Hankkeiden käynnistymiset ja toiminnan ylläpitämisen ovat mahdollistaneet vuosittaiset nuorten työpajatoimintaan myönnetyt kansalliset valtionavustukset. Nuorten Ykspaja -toiminnan yksilövalmennuksesta ja palveluohjauksesta vastaa Akaassa nuorisoneu-

voja Tanja Lahtinen ja Urjalassa nuorisoneuvoja Tiina Juutilainen. Nuorisoneuvojanimike on saanut alkunsa Toijalan Nuorten Ykspaja -toiminnassa. Sittemmin nimike on siirtynyt muun muassa Urjalan Nuorten Ykspajaan ja Valkeakosken TyöNettiin, jossa on myös yksilövalmennusta.

Nuorten Ykspaja -toiminta on tarkoitettu 15–24-vuotiaille, vailla työ – tai opiskelupaikkaa oleville akaalaisille ja urjalalaisille nuorille. Lisäksi kohderyhmänä ovat enintään 28-vuotiaat nuoret, jotka ovat erityisen henkilökohtaisen tuen tarpeessa koulutus- tai työpolkujen selkiintymiseksi. Erityisen henkilökohtaisen tuen tarpeessa olevat nuoret voivat olla esimerkiksi työvoimahallinnon asiakkuudessa tai toisen asteen koulutuksessa.

Nuorten Ykspaja on starttipaja, johon osallistuminen perustuu vapaaehtoisuuteen ja maksuttomuuteen. Starttipajaksi kutsutaan sellaisia työpajatoimintoja, joissa tuetaan heikossa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä kiinnittymään tavoitteelliseen toimintaan (Ylipaavalniemi, Sariola, Marniemi & Pekkala 2005, 16). Seinättömäksi toiminnan tekee se, että nuoria voidaan tavata esimerkiksi nuorisotilalla, lenkkipolulla, kahviloissa ja harjoittelupaikoissa kunnan työpaikoissa tai yrityksissä. Hakeutuminen Nuorten Ykspajaan tapahtuu itse tai jonkin viranomaisen tukemana. Usein ohjaavina viranomaisina ovat toimineet muun muassa työ- ja elinkeinotoimisto, työvoimanpalvelukeskus ja sosiaalitoimi. Lisäksi nuoria ohjautuu toisen asteen oppilaitosten ja nuorisotoimen kautta.

Nuorten Ykspaja -toiminnan tavoitteena on nuoren sosiaalinen vahvistuminen tuemalla nuoren elämänhallinnan taitoja, omatahtista yhteisöllistä kasvua sekä tekemällä oppimista. Tarkoituksena on, että nuori löytää oman kiinnostuksen kohteensa koulutus- ja työelämässä. Nuorisolaissa (2006/72 2 § 3 mom.) todetaan sosiaalisella vahvistamisella tarkoitettavan ”nuorille suunnattuja toimenpiteitä elämäntaitojen parantamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi”. Laissa sosiaalinen vahvistaminen tarkoittaa varsinkin kokonaisvaltaista tukemista, jonka tavoitteena on yksilön hyvinvoinnin lisääminen ja sen edistäminen. Voinee sanoa, että jokainen voi tarvita jossakin elämänsä vaiheissa sosiaalista vahvistamista, tukea, ohjausta ja neuvontaa. (Lundbom & Herranen 2011, 6.) Osalla on hyvä tukiverkosto lähipiirissään tai tukea saa esimerkiksi koulun opinto-ohjaajalta, opettajalta tai kuraattorilta. Kaikilla ei kuitenkaan

ole välttämättä saatavilla samanlaista mahdollisuutta, jolloin Nuorten Ykspaja voi toimia tukena. Sosiaalisessa vahvistamisessa yksilö- ja yhteisötaso kulkevat käsi kädessä; hyvinvoiva yksilö jaksaa olla myös aktiivinen erilaisten yhteisöjen jäsen ja erilaiset yhteisöt voivat lisätä yksilön hyvinvointia (Lundbom ym. 2011, 6).

3.2 Nuoren polku Nuorten Ykspajassa

Kun nuori tulee Nuorten Ykspajan asiakkaaksi, alkaa Ykspajassa kutsuttu tehostettu ohjaus eli yksilövalmennus. Tehostetun ohjauksen kesto on nuoren kannalta yksilöllinen, vaikka osviittana pidetään kolmen kuukauden jaksoa. Tehostettu ohjaus voi kestää nuoresta riippuen yhden kuukauden tai jopa yhden vuoden. Alussa nuoren kanssa käydään läpi henkilötietolain mukainen informointi tietojen vaihtamisesta ja tallentamisesta. Nuoren antaman suostumuksen perusteella tiedot tallennetaan Nuorten Ykspajan asiakasrekisteriin ja henkilötietoja voidaan käyttää asiakassuhteen hoitamiseksi nuoren luvalla. Seuraavaksi toteutetaan alkuhaastattelu, jossa kirjataan ylös muun muassa yhteystiedot, koulutustausta, mahdolliset harjoittelut, työkokemus ja käydyt kurssit. Nuorisoneuvoja pitää tehostetun ohjauksen aikana valmennuspäiväkirjaa.

Yhdessä nuoren kanssa laaditaan valmennussuunnitelma, jonka lähtökohtana ovat nuoren omat tavoitteet. Valmennussuunnitelmassa kirjataan ylös osatavoitteet ja päätavoitteet sekä keinot tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi kirjataan ylös, millaista tukea ja ohjausta tai välineitä nuori tarvitsee päästäkseen tavoitteeseensa. Osatavoitteita voivat olla esimerkiksi työharjoittelut tai koulutuskokeilut. Päätavoitteina voivat olla esimerkiksi koulutus- tai työpaikka. Valmennussuunnitelmaa pidetään ohjauksen pohjana, johon palataan aika-ajoin ja tehdään tarvittaessa muutoksia. Samalla seurataan ja arvioidaan nuoren kanssa yhdessä, kuinka polku kohti hänen omia tavoitteitaan on toteutunut.

Valmennussuunnitelman toteutumista arvioidaan yksilöllisesti. Tavoitteena on, että Ykspajan tehostetun ohjauksen päättyessä nuori on sijoittunut hänelle sopivaan toimintaan kuten koulutukseen, työelämään tai muuhun ohjattuun toimintaan. Toisaalta suunnitelmassa ei ole epäonnistuttu, mikäli nuori suunnitelmista poiketen lähteekin

armeijaan, äitiyslomalle tai muuttaa toiselle paikkakunnalle. Joissakin tilanteissa nuori saattaa keskeyttää tehostetun ohjauksen tai päätyä ohjauksen jälkeen työttömäksi. Tällöin voidaan todeta, että ohjauksessa ei ole onnistuttu. Usein tällaisissa tilanteissa nuori ei ole pystynyt tai halunnut sitoutua ohjaukseen esimerkiksi oman elämäntilanteensa takia.

Kun nuori on päässyt tavoitteeseensa tehostetun ohjauksen jälkeen, hän siirtyy seurantaan. Seuranta tehdään Nuorten Ykspaja -toiminnassa 36 kuukautta. Sen tarkoituksena on seurata tehostetun ohjauksen vaikuttavuutta ja olla vielä nuoren elämässä läsnä. Lisäksi kaikille kansallista työpajavaltionavustusta saaneille tahoille lähetetään valtakunnallinen työpajakysely, jossa kysytään nuorten sijoittumista heti tehostetun ohjauksen jälkeen sekä nuorten sijoittumista yhden ja kahden vuoden jälkeen tehostetusta ohjauksesta. Seurantavaiheessa nuoreen ollaan yhteydessä ensimmäisen puolen vuoden aikana kuukausittain, seuraavan puolen vuoden aikana kolmen kuukauden välein, seuraavan vuoden aikana puolen vuoden välein ja lopuksi kolmen vuoden päästä.

Kuva 3. Nuorten polku Nuorten Ykspajassa (Juutilainen 2012).

3.3 Toimintamuotona yksilövalmennus ja palveluohjaus

Jos katsotaan aikaa joitakin vuosikymmeniä taaksepäin, vaikutti nuorten ammatinvalintaan kotitausta. Tänä päivänä nuorella on harvoin selkeää tietoa siitä, kuinka edetä koulutus- ja työurallaan. Nuoren on itse valittava oma polkunsä, eikä aina ole tietoa siitä, mihin pitäisi suunnata. Nuori ei välttämättä aina tiedä, mitä työskentely tietyllä alalla tarkoittaa ja mielikuvat saattavat olla kapea-alaisia. Lisäksi nuori ei aina voi vain valita omaa opiskelupaikkaansa, sillä kyse on myös koulupaikkojen kilpailusta. (Lämsä 2009, 25–26.) Nuorten Ykspaja -toiminta voi omalta osaltaan tukea nuorta löytämään oman polkunsä työ- ja koulutuselämässä. Nuorella on mahdollisuus avartaa näkemyksiään eri ammanteista esimerkiksi työmarkkinatukiharjoittelujen tai yritystutustumisten kautta. Lisäksi koulutuskokeilut mahdollistavat tuntuman siihen, minkälaista opiskelu tietyillä aloilla on.

Nuorten Ykspajassa käytetään toimintamuotoina yksilövalmennusta ja palveluohjausta. Yksilövalmennuksen tarkoituksena on edistää nuoren arjen hallintaa ja toimintakykyä (Koskinen & Hautaluoma 2009, 49; Ylipaavalniemi mt. 2005, 15; Hassinen 2004, 44). Näen, että Nuorten Ykspajassa tehtävä ohjaus on kokonaisvaltaista nuoren elämänhallinnan tukemista. Kyse on varhaisesta ja ennaltaehkäisevästä työstä eli sosiaalisesta vahvistamisesta (Danska-Honkala & Poteri 2011, 128; Mehtonen 2011, 13).

Nuoren kohtaaminen yksilövalmennuksessa on erityisen tärkeää. Nuorisoneuvojana minun pitää kohdata nuori häntä kunnioittaen, olla kiinnostunut mutta myös antaa nuorelle tilaa. Sosiaalinen vahvistaminen edellyttää lupaa ja luvan antaa toinen (Mehtonen 2011, 21). Jotta voin kohdata toisen ihmisen, minun tulee kohdata itseni ja arvoni ja uskoa ihmiseen. Kun ihminen saa tukea, hän pystyy selviytymään ja ratkaisemaan ongelmia elämässään. (mt., 22, 25.) Nuorisoneuvojan tehtävänä on saavuttaa nuoren kanssa hyvä ja luottamuksellinen keskusteluyhteys ja saada aikaan prosesseja nuoren elämässä. Jotta luottamusta syntyy, on mielestäni tärkeää antaa aikaa tutustumiselle ja myös siihen, että välillä jutellaan muistakin asioista kuin vain työ- tai koulutuselämään liittyvistä asioista. Nuori on kokonainen ihminen, jonka tulevaisuuden suunnitelmiin vaikuttavat hänen menneisyytensä, tämän hetken tilanteen-

sa ja ympärillä olevien ihmisten vaikutukset. Kun nuoren kanssa on hyvä keskinäinen asiakassuhde, hän uskaltaa kertoa, mitä oikeasti ajattelee elämästään ja tulevaisuudesta. Liikkeelle lähdön onnistuessa ja luottamuksen synnyttyä tulevat askeleet ovat lupaavia myös pedagogisesti (mt., 21).

Palveluohjaus on yksi tärkeä osa yksilövalmennusta. Palveluohjauksen tarkoituksena on ohjata nuorta käyttämään hänelle sopivia palveluita yksilölliset tarpeet huomioiden. On tärkeää, että palveluista syntyy nuoren kannalta järkevä ja tavoitteellinen kokonaisuus, joka edistää osallisuutta ja nuoren integroitumista yhteiskuntaan. (Ylipaavalniemi ym. 2005, 16.) Palveluohjauksen kautta muodostuu tiivistä verkostoyhteistyötä Akaan kaupungin ja Urjalan kunnan alueella toimivien tahojen kanssa, jotka omalla toiminnallaan tukevat nuorten elämänhallintaa. Moniammatillisella yhteistyöllä tuetaan mahdollisimman hyvin nuoren sosiaalista vahvistumista, joka on yksilön ja yhteisön hyvinvoinnin, vaikuttamisen ja osallisuuden kokemusten ammatillista ohjaukseen (Mehtonen 2011, 13).

Nuoren näkökulmasta on hyvä, että moniammatillista yhteistyötä tehdään. Yhteisellä työllä voidaan taata nuorelle onnistumisen kokemuksia ja oikeita välineitä oman elämänsä suunnitteluun. Me työntekijät tarvitsemme myös toisiamme yhteisen työn tekemiseen ja nuoren tukemiseen, sillä nykypäivänä meidän pitää oppia työssä enemmän kuin yksi ihminen voi omaksua. Tarvitaan yhteistyötä, monen alan asiantuntijaa, jolloin jaetaan kokemuksia, ajatusmalleja, osaamista ja tietoa toisten kanssa. (Rekola 2008, 148.)

Oman kokemukseni mukaan nuoret ovat välillä ihmeissään tämän päivän palvelutarjonnasta. Vaikka nuoret haluaisivat ottaa erilaisia palveluja vastaan, ei ole itsestään selvää, että he löytäisivät niitä helposti. Ilman moniammatillista yhteistyötä yksilövalmennus ei toimisi. On tärkeää, että nuorisoneuvoja tuntee hyvin nuorten elämään liittyvät palvelut. Nuorten Ykspajassa toimitaan nuorta kuunnellen ja ollaan nuoren puolella erilaisten palvelujen viidakossa.

4 VERKKOPALVELU YKSILÖVALMENNUKSEN TUEKSI

Nuorten Ykspajan verkkopalvelu yksilövalmennuksen tueksi on tuotettu työelämän tarpeesta käsin. Tässä luvussa tuon esille, miksi ja miten Nuorten Ykspajan verkkopalvelu on kehitetty ja otettu käyttöön. Lisäksi kuvaan nuorten tieto- ja neuvontapalvelujen kehitystä Etelä-Pirkanmaan alueella. Tämä kuvaus auttaa ymmärtämään sen, että Akaassa ja Urjalassa nuorten parissa työskentelevillä on ollut aiempaa kokemusta verkkonuurisotyöstä. Tästä syystä verkkopalvelun kehittäminen Nuorten Ykspajan työkaluksi tuntui luontevalta ja jopa odotetulta.

Elämme mediayhteiskunnassa jossa internet joukkotiedottamisineen ja viihteineen täyttävät ihmisen elämää (Hämäläinen 2006, 44). Nuorille internet kuuluu lähes joka-päiväiseen elämään. He rentoutuvat, etsivät hyödyllistä tietoa ja viestittävät internetin kautta (Joensuu 2011, 14). Tiedonhakukanavana internet on nykypäivänä läsnä työssä, koulussa, kotona ja jopa matkalla. Internetissä on valtava määrä hyvää ja pätevää tietoa, kuten ohjaukseen sopivia sivustoja ja apuvälineitä oman elämän suunnitteluun. Kokemukseni mukaan on usein hankalaa löytää hyväksi koettu sivu uudelleen helposti, jos ei tarkalleen muista mitä etsii.

Nuurisotyötä tehdään tänä päivänä verkossa varsin laajasti. Se on nuoriso-ohjaajille luontainen ympäristö, sillä siellä ovat myös nuoret (Sinisalo-Juha & Timonen 2011, 23). Verkkoperustainen nuorisotyö on näkynyt Akaan ja Urjalan nuorisotyössä useita vuosia. Verkkoperustaisella nuorisotyöllä tarkoitetaan kaikkea viiveellä ja reaaliaikaisesti tehtävää nuorisotyötä sekä nuorten kohtaamista, ohjausta ja neuvontaa verkossa. Nuorten tieto- ja neuvontatyön näkökulmasta verkkoperustaisen nuorisotyön sisälle mahtuvat myös verkossa sijaitsevat nuorille suunnatut tietoalueet. (Sinisalo-Juha ym. 2011, 23–24; Fedotoff & Pietilä 2011, 61.)

4.1 Kehittämistyön lähtökohdat ja tavoitteet

Nuurisotyötä ohjaa nuorisolaki, joka korostuu myös Nuorten Ykspaja -toiminnassa. Lain tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiiv-

vista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Laissa aktiivisella kansalaisuudella tarkoitetaan nuorten tavoitteellista toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Sosiaalisella vahvistamisella tarkoitetaan nuorille suunnattuja toimenpiteitä elämäntaitojen parantamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. (Nuorisolaki 2006/72.) Nuorten Ykspaja pyrkii omalta osaltaan vastaamaan näihin haasteisiin niin sosiaalisen vahvistamisen kuin aktiivisen kansalaisuudenkin näkökulmasta ja käyttää apunaan nykytekniikkaa, kuten Nuorten Ykspajan verkkopalvelua.

Nuoriolain (2006/72 4 §) mukaan valtioneuvosto hyväksyy joka neljäs vuosi nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelman. Uuden Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelman 2012–2015 kolme kärkeä ovat osallisuus, yhdenvertaisuus ja arjenhallinta. Kun nuori käy koulua, opiskelee, tekee työtä, harrastaa ja vaikuttaa niin omiin asioihinsa kuin lähiympäristöönsäkin, hän voi kokea olevansa osallinen. Yhdenvertaisuuden edistämisen yksi tärkeä osatekijä on puuttua lapsiin ja nuoriin kohdistuvaan syrjintään. Arjenhallinnan kautta nuori kykenee ottamaan vastuuta omasta elämästään, taloudestaan ja henkisestä hyvinvoinnistaan. (Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelma 2012–2015, 6-7.)

Nuorisolaissa (2006/72) kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut ja etsivä nuorisotyö tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot. Nuorten Ykspaja vastaa omalta osaltaan kasvatuksellisesta ohjauksesta, tieto- ja neuvontapalveluista, nuorten työpajapalveluista sekä etsivästä nuorisotyöstä. Mahdollisuutena voidaan nähdä myös kansainvälinen ja monikulttuurinen toiminta esimerkiksi silloin, kun asiakkaana on maahanmuuttajanuori.

Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut ovat osa nuorisotyötä, joka korostuu yksilövalmennuksessa ja on lähtökohta verkkopalvelun kehittämiselle. Nuorisoneuvojana annamme henkilökohtaista ammattitaitoista tietoa, ohjausta ja neuvontaa erilaisissa nuorten elämään liittyvissä kysymyksissä. Tiedottaminen, ohjaaminen ja neuvonta

kietoutuvat toisiinsa. Kokenut ohjaaja osaa nähdä, milloin mikäkin toimintatapa auttaa asiakastilanteessa parhaiten ja laatii asiakkaan kanssa tavoitteita. (Onnismaa 2007, 21,23.)

Onnismaa (2007, 28) viittaa työministeriön vuonna 2002 julkaistuun OHJUS-projektin raporttiin, jossa kuvataan ammattilaisen roolia ohjauksessa. Työntekijän tulee välttää valmiiden ratkaisujen antamista. Tärkeää on vahvistaa ohjattavan toimintakykyä. Neuvonnan suhteen työntekijä on asiantuntija, joka arvioi eri toimintavaihtoehtoja. Hän tietää puhuttavasta asiasta enemmän kuin asiakas ja varmistaa, että neuvot ovat ymmärrettäviä. Tiedottamisen näkökulmasta ammattilaisen rooli on antaa asiakkaalleen oikeaa ja riittävää tietoa.

Suomessa nuorten tieto- ja neuvontapalvelua järjestetään fyysisissä toimipisteissä, joissa nuori voi saada ohjausta ja neuvontaa kasvokkain, mutta myös verkkoperustaisissa palveluissa. Nuorten osallistumista, vaikuttamista ja kuulemistä tuetaan nuorisotyössä ja heille mahdollistetaan tila sisällöntuottajina ja aktiivisina palveluiden kehittäjinä sekä arvioijina. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011.) Etelä-Pirkanmaan alueella nuorten tieto- ja neuvontapalvelut niin fyysisinä nuorisotiedotuspisteinä kuin verkkoperustaisena tiedottamisena ovat olleet käytössä jo vuosia. Kokemusta on kerätty nuorten osallisuudesta median tuottajina ja vertaistiedottamisena. Tästä syystä verkkopalvelu Nuorten Ykspaja -toimintaan yksilövalmennuksen tueksi tuntui luonnolliselta kehittämistyöltä perusnuorisotyön menetelmistä myös yksilövalmennuksen menetelmiin.

Kuten luvussa kolme kerroin, Nuorten Ykspaja -toiminta on kehitetty Toijalan nuorten osallisuushankkeen tuloksena. Valmista mallia toiminnasta ei ole ollut, joten toiminnan sisältö ja menetelmät on mietitty vuosien saatossa. Nuorisoneuvojan ammattilaisina haluamme itse kehittyä ja kehittää toimintaa niin, että se vastaa tämän ajan vaatimukseen ohjaustyössä. Verkkopalvelun tavoitteena on tuoda työhömmä selkeä työkalu muiden jo olemassa olevien ohjausvälineiden rinnalle.

Nuorten Ykspajassa on erilaisia nuoria ja jokaisella nuorella on oma tapansa oppia ja omaksua asioita. Nuorisoneuvojan tehtävänä on tunnistaa nämä erilaisuudet ja luoda ohjaukseen sellaisia välineitä, jotka parhaiten sopivat kullekin nuorelle. Tärkeää on

pohtia yhdessä nuoren kanssa hänen omaa oppimistaan, oppimistyyliä ja miettiä, mitkä asiat oppimiseen vaikuttavat (Koskinen & Hautaluoma 2009, 11).

Verkkopalvelulla voidaan yksilövalmennuksessa tukea etenkin niitä nuoria, joiden oppimistyyli on esimerkiksi visuaalisesti suuntautunut. He oppivat parhaiten lukemalla, näkemällä ja katselemalla. Heille on tärkeää asioiden ulkonäkö, siihen liittyvät tekstit, kuvat ja värit. Visuaalinen oppija oppii paremmin, kun hän hahmottaa asiasta kokonaiskuvan. (Koskinen ym. 2009, 13.) Verkkopalvelu mahdollistaa sivun muokkaamista nuoren tarpeista käsin, jolloin sinne voi laittaa omia muistiinpanoja ja merkintöjä muistin tueksi. Samalla nuori näkee edessään oman elämänsä koulutus- ja työelämään liittyvän kokonaisuuden siihen kuuluvine palveluineen.

4.2 Kehittämisen taustalla nuorten tieto- ja neuvontapalvelut

Akaan ja Urjalan nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden juuret ovat vuodessa 2004. Toijalan kaupungin nuorisopalvelut alkoi lokakuussa 2004 hallinnoida Etelä-Pirkanmaan nuorten seutunettihanketta, joka päättyi vuoden 2006 lopussa. Hankkeen aikana kehitettiin ja toteutettiin Etelä-Pirkanmaan nuorisotiedotus- ja neuvontasivusto www.epeli.fi (myöhemmin Epeli). Mukana olivat Kylmäkosken, Toijalan, Urjalan, Valkeakosken ja Viialan nuorisotoimet. Vuonna 2005 mahdollistettiin ja käynnistettiin Etelä-Pirkanmaan nuorten seutunetin sivuille tarkoitettu nuorten tuotanto. Tavoitteena on ollut, että nuoret tuottavat itse materiaalia sivustolle ja pääsevät siten vaikuttamaan sivujen sisältöön ja luonteeseen. Näin on mahdollista saada aikaan nuorisotiedotusmateriaalia, joka kiinnostaa nuoria itseään. Tavoitteena on ollut, että nuoret oppivat median tuotantoa ja medianlukutaitoa sekä saavat osallistumisen kokemuksiä toiminnan kautta. Epeli muuttui osaksi kuntien perusnuorisotyötä hankevaiheen jälkeen tammikuusta 2007 lukien, jolloin sivuston päätoimittajuus siirtyi kunnasta toiseen.

Reilun vuoden toiminut Epeli osoittautui seutukunnallisesti hankalaksi. Etelä-Pirkanmaan nuorten tieto- ja neuvontapalveluja haluttiin kehittää, jolloin käynnistettiin kehittämis- ja vakiinnuttamishanke ajalle 2008–2009. Hankkeen tärkeimpänä tavoitteena oli ratkaista Epelin ylläpito eli päätoimittajuus, sekä saada jokaiseen kuntaan

nuorisotiedotuspisteet. Hankkeen aikana todettiin myös, että internetin maailma muuttuu hurjaa vauhtia. Nelisen vuotta vanhat sivut koettiin vanhanaikaisiksi ja kömpelöiksi silloisen nykYTEKNIIKAN valossa. Hankkeen jälkeen huhtikuusta 2009 alkaen Epeli on toiminut Akaan, Kylmäkosken ja Urjalan perusnuorisotyössä.

Akaan kaupungin nuorisopalvelut lähti kehittämään Epelistä uutta versiota syksyllä 2010 ja Urjalan kunnan nuorisotoimi sekä Kylmäkosken vapaa-aikatoimi osallistuivat alkusuunnitteluun. Mahdollisuutena oli, että Urjalan nuorisotoimi olisi edelleen mukana sivuston toteutuksessa. Tammikuussa 2011 Urjalan nuorisotoimi ilmoitti, ettei pysty sitoutumaan uusien nettisivujen kehittämiseen perusnuorisotyön näkökulmasta. Syynä tähän oli resurssipuute, kun nuoriso- ja liikuntaohjaajaa ei ollut valittu joulukuusta 2010 alkaen eikä uuden ihmisen tulosta ollut vielä selvyttä. Akaan kaupungin nuorisopalveluiden sihteeri Sirkka Liisa Strömmer ehdotti tuolloin, että Urjalan nuorisotoimella olisi niin sanottu optio-oikeus tulla myöhemmin mukaan, mikäli niin päätettäisiin.

Uuden nuorisotiedotus- ja neuvontasivuston toteutuksessa ei ollut enää mukana Epelin alkuperäisiä Etelä-Pirkanmaan kuntia (Urjala, Valkeakoski), joten oli luontevaa olla puhumatta enää Etelä-Pirkanmaan seudullisesta nuorten tieto- ja neuvontapalvelusivustosta. Akaan kaupungin nuorisopalvelun nuorten tieto- ja neuvontapalvelusivuston nimeksi tuli www.nuortenakaa.fi (myöhemmin Nuortenakaa), joka aukesi syksyllä 2011. Nuorten Ykspajan verkkopalvelu on nyt luotu tämän sivun alle. Sivuston teknisestä rakentamisesta niin Nuortenakaan kuin Nuorten Ykspajan verkkopalvelun osalta on vastannut Monialaosuuskunta KUUSI.

4.3 Työelämälähtöinen tarve kehittämistyöhön

Nuorten Ykspaja -toiminnassa on tilausta verkkopalvelulle, jollaista ei ole vielä olemassa ja on selkeä työn kehittämiskohde. Nuorten Ykspaja -toiminnassa haluamme kehittyä ja kehittää yhä toimivampia menetelmiä yksilövalmennuksen tueksi. Internet on ollut ja on edelleen tärkeä tiedonhakukanava nuorten ohjauksessa. Nuori hakee verkosta ne sisällöt ja ryhmät, jotka hän kokee omakseen (Joensuu 2011, 15) ja jotka

jotenkin liittyvät hänen elämäänsä. Verkkopalvelu antaa mahdollisuuden koota tärkeät asiat yhdelle sivustolle.

Ennen verkkopalvelua nuori keräsi tulosteita ja kirjoitti lapuille tärkeitä osoitteita ja puhelinnumeroita. Seuraavassa tapaamisessa mahdolliset lappuset olivat jääneet kotiin tai muuten hävinneet. Nuorisoneuvoja on pitänyt päiväkirjaa siitä, mitä tietoa nuoren kanssa on etsitty ja mihin internetsivuihin on käyty tutustumassa. Ohjausta on siinä mielessä helppo jatkaa, mutta nuori voi kokea internetviidakon haasteelliseksi.

Tässä esimerkki siitä, miten internet on mukana Nuorten Ykspajan ohjauksessa. 22-vuotias nuori saapuu nuorisoneuvojan luokse ja tarkoituksena on valmistautua kevään yhteishakuun. Nuori on vuosia sitten yläkoulun opinto-ohjaajan kanssa tehnyt haun paperilomakkeella ja haku internetin kautta on hänelle uusi juttu. Yhdessä nuoren kanssa tutustutaan haenyt.fi -sivustoon. Yhteishakuun liittyvä koulutusopas löytyy näppärästi koulutusnetti.fi -osoitteesta. Samaisesta osoitteesta eri sivuilta löytyvät tarjolla olevat syksyllä alkavat koulutukset sekä tilastot alimmista pistemääristä eri koulutusohjelmiin. Tutustutaan lähimpiin toisen asteen oppilaitoksiin ja niiden koulutustarjontaan oppilaitosten kotisivujen kautta. Nuori ei välttämättä vielä tiedä, mikä voisi olla se oma ala, mitä haluaisi opiskella. Voimme käydä tutustumassa työvoimatoimiston sivuilla mol.fi Avo-ammatinvalintaohjelmaan, josta löytyy tietoa eri ammatteista ja auttaa arvioimaan omia kiinnostuksen kohteita ja kykyjä. Ammattinetti.fi on myös näppärä väylä tutustua eri ammatteihin. Tarpeelliseksi saattaa tulla ammatinvalinnanohjaus ja työkokeilu, joista tietoa löytyy jälleen internetissä. Ja mitä mahtaa löytyä työvoimakoulutuksen puolelta? Entä millaista rahallista tukea voi saada harjoittelun tai työvoimakoulutuksen aikana? Yhden tapaamisen aikana saatetaan käydä todella monessa eri osoitteessa.

Haasteena niin nuoren kuin nuorisoneuvojankin näkökulmasta on informaation runsaus. Koska ympärillämme on paljon tietoa, on tärkeää myös oppia erottamaan olennainen informaatio epäolennaisesta (Hämäläinen 2006, 44). Tämä on asia, johon ohjauksessa pitää kiinnittää erityistä huomiota ja mediakasvatus ohjauksessa kuuluu osaksi vastuullisen nuorisoneuvojan ammatti-identiteettiä.

Nuorten Ykspaja -toiminnassa kehittämistyönä tuotettu verkkopalvelu yksilövalmennuksen tueksi on nykyaikainen tapa koota ohjaustilanteissa läpi käyty tieto yhdelle sivulle tunnusten taakse. Nuoren henkilökohtaisen sivun takaa löytyy hänen omaan elämäänsä liittyvät asiat koulutus- ja työelämän saralla ja niitä voi muokata sen hetki- sen elämäntilanteen ja suunnitelmien mukaan. Nuori voi käydä sivullaan ja päivittää sitä missä tai millä tahansa mobiililaitteella, jossa on internetyhteys, paitsi iPad - laitteella (Taiponen 2012b).

On olemassa paljon erilaisia verkkopalveluja nuorille mutta ne eivät tietoni mukaan anna mahdollisuutta edellä mainittuun henkilökohtaiseen verkkopalveluun. Yleensä nuorten tieto- ja neuvontapalveluihin liittyvät verkkopalvelut toimivat yleisellä tasolla antaen nuorille tietoa heidän elämäänsä liittyviin kysymyksiin linkkeinä, henkilökohtaisina kysy/vastaa -palstoina tai chat -toimintoina, tiedottaen ajankohtaisista asioista sekä nuorten tuotannon julkaisualustoina.

5 VERKKOPALVELUN TOTEUTUS

Olen pitänyt päiväkirjaa, johon olen kirjannut käytännössä jokaisen vaiheen joita verkkopalvelun kehittämistyössä on tullut. Se sisältää tapaamiset, sähköpostit, puhelut ja muut huomiot. Tässä luvussa kuvaan verkkopalveluun liittyvän prosessin ideoinnin, suunnittelun ja käyttöönoton näkökulmasta. Lisäksi esittelen Nuorten Ykspajan verkkopalvelusivun.

5.1 Ideointivaihe

Ennen kuin Nuorten Ykspajan verkkopalvelu otettiin käyttöön yksilövalmennuksessa, sitä seurasi alle vuoden mittainen ideointi- ja suunnitteluvaihe. Ideointivaihe sijoittui ajalle 11/2010–3/2011. Akaan kaupungin nuorisopalvelut järjestivät Nuortenakaseen liittyvän suunnittelupalaverin marraskuussa 2010. Palaverin tarkoituksena oli miettiä sivuston sisältöä yleisesti mutta myös sitä, kuinka Nuorten Ykspaja voisi sitä hyödyntää omassa toiminnassaan. Palaveriin osallistuivat Akaan nuorisopalveluiden

nuorisosihtteri, nuoriso-ohjaajat sekä nuorisoneuvoja. Lisäksi kutsuttuina olivat Urjalan nuorisoneuvoja, Kylmäkosken vapaa-ajanohjaaja sekä Nuortenakaan tekninen kehittäjä yrityksestä Monialaosuuskunta KUUSI.

Minulla on kokemusta verkkoperustaisesta nuorisotyöstä aiemmin Urjalan nuoriso- ja liikuntaohjaajana ja nyt nuorisoneuvojana. Nuorten kanssa on tullut tehtyä useita tuotoksia silloiseen Epeliin. Nuorten tuotannot auttoivat tieto-osioiden täydentämistä niin, että ne tulivat lähemmäksi nuorta, nuorten omalla kielellä. Kyseessä oli vertaistiedottaminen. Mietin, miten voisin hyödyntää Nuorten Ykspajan yksilövalmennuksessa tätä ammattitaitoon kerättyä tieto taitoa ja uudistuvaa nuorten tieto- ja neuvontasivustoa. Palaverissa syntyi idea nuoren ja nuorisoneuvojan välisestä kirjautumissivun alla olevasta sivusta, joka myöhemmin vakiintui verkkopalveluksi.

Aivan aluksi nuoren verkkopalvelua kuvailtiin niin sanottuna ”ostokorisysteeminä”, johon nuori keräisi ohjauksessa läpi käydyt linkit eri palveluihin. Tarkoituksena oli, että nuoren sivu on henkilökohtainen, jonne hän voisi kerätä oman elämänsä suunnitteluun liittyvää tietoa ja linkkejä. Ajatus Nuorten Ykspajan verkkopalvelusta sai kannatusta Akaan ja Urjalan nuorisotyöntekijöiden keskuudessa. Tarkoituksena oli tuolloin tuottaa sivut osana Nuorten Ykspaja -toimintaa, niin että ne sisältyisivät Akaan ja Urjalan nuorisoneuvojen työtehtäviin.

Aloitin opinnot Humanistisessa ammattikorkeakoulussa kansalaistoiminnan- ja nuorisotyönkoulutusohjelmassa työni ohessa tammikuussa 2011. Opintojen alussa kerrottiin, että opinnäytetyön aihetta on syytä alkaa miettiä. Halusin tehdä opinnäytetyön suoraan omaan työhöni kehittäen sitä. Koska edessä oli Nuorten Ykspajan verkkopalvelun suunnittelu ja toteuttaminen omassa työssä, ajattelin, että olisi hienoa tehdä se opinnäytetyönä. Valmistelin maaliskuussa 2011 opinnäytetyöaiheesta ideapaperin, jonka esittelin Akaan kaupungin nuorisosihtterille ja nuorisoneuvojalle sekä Urjalan kunnan sivistystoimenjohtajalle. He pitivät ideaa hyvänä ja suhtautuvat opinnäytetyön tekemiseen myönteisesti.

Verkkopalvelun tuottaminen opinnäytetyönä tuntui hyvältä ajatukselta, koska ammattikorkeakoulujen opinnäytetyöt ovat työelämänkehittämistöitä, jotka työnantaja tilaa. Hyvällä opinnäytetyöllä on merkitystä oikeasti työelämän kehittämisen kannalta.

(Humanistinen ammattikorkeakoulu 2011, 4.) Mielestäni oman työn kehittäminen opinnäytetyön kautta antaa kehittämistyölle uudenlaisen arvon. Kehittämistyöstä jää selkeä dokumentti, jota myös muut asiasta kiinnostuneet voivat hyödyntää. Opinnäytetyön aiheeseen tulee perehtyä monipuolisesti, lukea kirjallisuutta, pohtia ja keskustella kriittisesti arvioiden. Opinnäytetyön kautta näihin tärkeisiin seikkoihin tulee tarttua perusteellisemmin kuin oman työn sisällä.

5.2 Suunnitteluvaihe ja kehittämistyön rajaus

Nuorten Ykspajan verkkopalvelu on tuotettu kehittämistyönä Akaan kaupungin ja Urjalan kunnan Nuorten Ykspajojen käyttöön. Opinnäytetyössä kuvataan tietty aikaväli, jolloin verkkopalvelu on ideoitu, suunniteltu ja otettu käyttöön sen hetkisten Nuorten Ykspajalaisten kanssa. Verkkopalvelun arviointityöhön on otettu mukaan ne nuoret jotka verkkopalvelua kokeilivat yksilövalmennuksessa viiden kuukauden sisällä ajalla 10/2011–2/2012. Varsinainen suunnitteluvaihe sijoittui huhti–syyskuulle 2011. Tässä luvussa kuvaan suunnitteluvaiheen etenemistä siihen vaiheeseen, jossa itse verkkopalvelu oli valmis testikäyttöön yksilövalmennuksessa.

Suunnitteluvaiheen alussa perustettiin suunnitteluryhmä, joka koostui verkkopalvelun kannalta ydinhenkilöistä, joskin myös vaihtuvuutta esiintyi. Kuten työelämässä yleensä, ihmiset saattavat vaihtua useaan otteeseen jonkin prosessin aikana. Niin myös tämän verkkopalvelun ideoinnin, suunnittelun ja toteutuksen aikana kävi. Kollegani nuorisoneuvoja Tanja Lahtinen on ollut työvapaalla varsinaisesta tehtävästään joulukuuhun 2011 asti, jolloin nuorisoneuvojan sijaisena on toiminut Tiina Romppanen huhtikuuhun 2011, Milla Huovinen elokuuhun 2011 ja Hanna Halme tammikuuhun 2012 asti.

Tanja Lahtisen on ollut mahdollista toimia vertaistukena työvapaasta huolimatta. Akaan nuorisopalveluiden nuorisosihteeriksi Sirkka Liisa Strömmer vahvisti, että Tanja Lahtinen voi tuntitöinä ottaa osaa Nuorten Ykspajan verkkopalvelun ideointiin ja suunnitteluun. Tanja Lahtisen mukana olo alusta alkaen on ollut tärkeää niin minulle itselleni kuin työn näkökulmasta hänellekin. Hänen palatessa omaan työtehtäväänsä nuorisoneuvojaksi, verkkopalvelu on jo käytössä osana yksilövalmennusta.

Opinnäytetyön tilaajana ovat toimineet Akaan kaupungin ja Urjalan kunnan nuorisopalvelut. Verkkopalvelun rakentamiseen liittyvät kustannukset jakautuivat tasan molempien kuntien maksettavaksi. Itse toimin verkkopalvelun kehittämistyössä suunnitteluryhmän vetäjänä. Tehtäviini kuului pitää huoli siitä, että asiat edistyvät ja kehitettävä tuote tulee käyttöön aikataulun mukaan. Organisoin tapaamiset, suunnittelutilaisuudet sekä verkkopalvelun esittely- ja käyttökoulutustilaisuudet.

Kehittämistyön suunnitteluryhmään kuuluivat Akaan nuorisopalveluista Nuortenakaan ylläpidosta vastaava vapaa-aika koordinaattori Jouko Pekkarinen sekä Nuorten Yksipaja -verkkopalvelun rakentamisesta Nuortenakaa -sivulle vastaava koulutuspäällikkö Janne Taiponen firmasta Monialaosuuskunta KUUSI. Lisäksi oman työpanoksensa on antanut Tanja Lahtisen lisäksi Akaan nuorisopalveluista kaikki nuorisoneuvojan sijaiset kukin vuorollaan.

Palautin opinnäytetyösuunnitelman Humanistiseen ammattikorkeakouluun heinäkuussa 2011. Elokuussa 2011 kävin suunnitelman läpi Akaassa yhdessä nuorisoneuvoja Tanja Lahtisen kanssa. Myös Urjalan kunnan sivistystoimenjohtaja Juha Salo on käynyt läpi ja hyväksynyt suunnitelman samassa yhteydessä, kun Humakin opinnäytetyön yhteistyösopimus allekirjoitettiin.

Monialaosuuskunta KUUSI teki tarjouksen Nuorten Ykspajan verkkopalvelun tekemisestä Nuortenakaa -sivustolle. Urjalan kunta hyväksyi tarjouksen elokuussa 2011. Monialaosuuskunta KUUSI on perustettu vuonna 2010 ja on kotoisin Tampereelta. Päätoimiala on ICT koulutus- ja konsultaatiopalvelut sekä verkkoratkaisujen toteuttaminen. (Taiponen 2012a.) Koulutuspäällikkö Janne Taiposella on kokemusta verkko-perustaisesta nuorisotyöstä myös Tampereen nuorisopalveluilla, mikä omalta osaltaan helpotti yhteistä suunnittelutyötä. Oli järkevää hyväksyä tarjous samasta paikasta, joka on luonut pohjan myös Nuortenakaa -sivustolle.

Janne Taiponen rakensi käyttäjätunnukseen liitettävän automaattiohjauksen nuoren henkilökohtaiselle verkkopalvelusivulle. Järjestelmään kuuluvilla perusohjelmistokomponenteilla toteutettiin lisäksi Nuorten Ykspajan demosivu. Tarjous sisälsi sivuston käyttöönottovaiheessa (syky 2011) lopullisen verkkopalvelusivun rakentamisen yhteistyössä asiakkaan kanssa. (Monialaosuuskunta KUUSI 2011.) Verkkopalvelun

teknisessä toteutuksessa nuorten omat sivut on piilotettu julkaisujärjestelmän navigaatioista, sivukartasta sekä indeksoinnista. Sivut on sidottu käyttäjätunnuksiin eli käyttäjä ohjataan kirjautumisen jälkeen tunnustaan vastaavalle, henkilökohtaiselle sivulle. Näille sivuille ei pääse suoralla osoitteella vaan ainoastaan kirjautumisen kautta. Käyttäjätunnusten salaus on 128-bittinen. Nuoren itsensä lisäksi ainoastaan sivuston pääkäyttäjätunnuksilla pääsee tarvittaessa nuoren omalle sivulle. (Taiponen 2012a.) Pääkäyttäjätunnusten kautta luodaan nuorille omat tunnukset.

Tein yhteistyötä Janne Taiposen kanssa sähköpostitse ja puhelimitse. Lisäksi tapasin häntä Tampereella kaksi kertaa. Ensimmäisellä kerralla toukokuussa 2011 kerroin omia ja suunnitteluryhmän ajatuksia verkkopalvelun sisällöstä. Janne Taiposen tehtävään kuului toteuttaa verkkopalvelusivun demoversio suunnitteluryhmän esityksistä ja toiveista käsin. Toisella tapaamiskerralla elokuussa 2011 katsottiin yhdessä demoversiota ja käytiin keskustelua demoversion kehittämisestä. Sovittiin, että hän tekee vielä joitakin parannuksia demoversioon ja esittelee sen suunnitteluryhmälle syyskuussa 2011. Ennen demoversion esittelyä minulla oli mahdollisuus kokeilla verkkopalvelua ja muokata kirjautumissivun pohjaa, joka nuoren eteen ensimmäiseksi tulee, kun hän sivulle kirjautuu. Tätä pohjaa nuori alkaa muokata oman näköiseksi.

Suunnitteluryhmän demoversio-palaverissa käytiin verkkopalvelusivu tarkkaan läpi. Verkkopalvelu hyväksyttiin suunnitteluryhmässä muutamien korjausten saattamana. Verkkopalvelun esittelyluvussa kuvaan enemmän verkkopalvelun sisältöä. Kun demoversio hyväksyttiin, Janne Taiponen piti lokakuussa 2011 koulutustilaisuuden nuorisoneuvojille verkkopalvelun päivittämisestä ja nuorten tunnusten tilaamisesta. Verkkopalvelun käyttöönotto onnistui heti koulutuksen jälkeen opinnäytetyösuunnitelman mukaisesti.

Suunnitteluvaiheeseen kuului myös Nuorten Ykspajan verkkopalvelun suunnitelmas-ta kertominen eri tahoille. Näistä tahoista nostan esiin Nuorisoyhteistyö Allianssi ry:n kansalaistoiminnan- ja nuorisotyön jaoston ja Valtakunnallisen työpajayhdistys ry:n. Lisäksi verkkopalvelun toteutumisesta on mainittu Akaan ja Urjalan Nuorten Ykspajojen omissa vuoden 2012 valtionavustushakemuksen toiminta- ja kehittämissuunnitelmissa. Pidän tärkeänä kertoa kehittämissuunnitelmasta ja samaan aikaan kuulos-tella, onko vastaavanlaista verkkopalvelua käytössä yksilövalmennuksessa mahdoli-

sesti muualla. Tapasin toukokuussa 2011 Valtakunnallisen työpajayhdistyksen projektipäällikkö Mari Ahonen-Walkerin Pasilassa ja esittelin verkkopalvelua. Hänellä ei ollut tietoa, että vastaavanlaista verkkopalvelua olisi työpajatoiminnassa käytössä tai suunnitteilla (Ahonen-Walker 2011).

Kansalaistoiminnan- ja nuorisotyön jaostossa yhdellä jäsenellä nousi esiin Hämeenlinnasta NäytönPaikka ry:n Yhteistoiminnallisen Kehittämisen Paikka -projektin tekemä digitaalinen portfolio. Tilasin kyseiseen sivustoon tunnukset tutustumismielessä niin työntekijänä kuin asiakkaan ominaisuudessa. Portfolio on RAY:n rahoittama ja tuotettu Hämeenlinnan seudulle syrjäytyneiden tai syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tukemiseksi. Se palvelee myös muita kuin Hämeenlinnassa asuvia. (Isotalo, Ringman 2008, 38–39.)

Kirjauduin sivuille osoitteeseen www.portfolio.naytonpaikka.fi (myöhemmin Portfolio) asiakkaan näkökulmasta, eli nuoren tunnuksilla nuorten osioon. Etusivulla Portfolio kuvataan muun muassa yksilöä osallistavaksi ja tulevaisuuteen suuntaavaksi työvälineeksi. Portfolio sisältää työvälineitä, joilla nuori voi pysähtyä miettimään elämäänsä. Samalla todetaan Portfolion tarjoavan työntekijöille työvälineen tehdä asiakaslähtöisesti syrjäytymisen vastaista työtä. (Näytön Paikka - Portfolio, 2012.)

Sivusto työkaluineen vaikutti hyvältä. Portfolion pohja on kaikille sama. Nuori voi kirjata omaan portfolioon linkkien taakse muun muassa oman elämäntilanteensa, aikajan, verkostokartan, ansioluettelon ja päiväkirjan (Näytön Paikka - Portfolio, 2012). Näen, että digitaalisesta portfolioista löytyy joitakin käyttökelpoisia työkaluja myös Nuorten Ykspaja -toimintaan. Nuorten Ykspajan verkkopalvelussa nuorella on mahdollisuus luoda sivustaan persoonallinen. Hän voi linkittää suoraan etusivulle ne palvelut, jotka koskettavat hänen elämäänsä sillä hetkellä ja se täydentyy ja rakentuu ohjauksen edetessä.

Portfoliossa vieroksun kuitenkin etusivun viestiä, jossa nuorelle suunnattu palvelu antaa ymmärtää hänen olevan syrjäytymisvaarassa tai syrjäytynyt. Mielestäni syrjäytymis-sanaa pitää välttää nuorta kohdatessa mutta sitä voidaan käyttää ammattikielessä. Kuten luvussa kolme olen kuvaillut, Nuorten Ykspaja -toiminnassa nuoren tukeminen lähtee sosiaalisen vahvistamisen näkökulmasta. Sosiaalinen vahvistaminen

on käsitteenä positiivisempi ilmaisu, sillä se ei ole leimaava vaan kyseessä on prosessi, jossa parannetaan nuoren elämäntilannetta ja hallintaa (Mehtonen 2011, 18).

5.3 Käyttöönottovaihe

Nuorten Ykspaja -verkkopalvelun käyttöönoton testaus sijoittui lokakuun loppuun 2011. Nuorisoneuvojen koulutuspäivän jälkeen harjoittelimme tunnusten takana olevaa sivustoa, jotta saisimme varmuutta sen esittelemiseen nuorille. Koulutustilaisuuteen osallistui minun lisäksi Akaan Nuorten Ykspajasta sen hetkinen sijainen, nuorisoneuvoja Hanna Halme. Sijaisuuden jälkeen hän työskentelee edelleen Akaan nuorisopalveluilla vastaavana nuoriso-ohjaajana, joten tietotaito on pysynyt prosessissa mukana edelleen. Hanna Halme on toiminut Akaassa verkkopalvelusivuston testiohjaajana nuorille.

Osalle Nuorten Ykspajan nuorista esiteltiin verkkopalvelun ideaa yksilövalmennukseen liittyvissä tapaamisissa. Tähän valikoituivat ne nuoret, joiden kohdalla verkkopalvelusta voisi olla hyötyä yksilövalmennuksen työkaluna. Yksilövalmennuksen luonteen huomioiden, testaus ei automaattisesti sovi jokaiseen tilanteeseen ja jokaiselle nuorelle. Verkkopalvelua esiteltiin Akaassa ja Urjalassa yhteensä kahdeksalle nuorelle joista yksi oli mies ja seitsemän oli naisia. Neljä naista halusi ottaa verkkopalvelun käyttöön. Verkkopalveluun osallistuneiden määrästä ja niistä jotka eivät testaamiseen lähteneet, kerron enemmän luvussa kuusi, jossa käsittelen arviointia ja kehittämistä.

Jotta tunnukset voitiin tilata ylläpidolta, pyydettiin nuorelta kirjallinen lupa tietojen edelleen luovuttamiseen. Suostumuskaavakkeeseen lisättiin kohta, jossa nuori antaa luvan nimen ja sähköpostiosoitteen luovuttamisesta verkkopalvelun tunnusten luomista varten ylläpitäjälle. Alle 18-vuotiailta tarvitaan kaavakkeeseen huoltajan suostumus ja allekirjoitus. Kun tunnukset ovat valmiita, nuorelle tulee sähköpostiin viesti, jossa on omalle verkkopalvelulle henkilökohtainen käyttäjätunnus ja salasana. Testivaiheen päätyttyä maaliskuussa 2012 saimme omat ylläpitäjä tunnukset, jotta tunnusten luominen hoituisi helpommin ja nopeammin suoraan nuorelle.

Verkkopalveluun kirjaututtiin nuoren kanssa yhdessä. Ensimmäisellä kerralla nuorelle esiteltiin sivun sisältö ja harjoiteltiin joitakin päivittämiseen liittyviä seikkoja. Tapaamisten edetessä opeteltiin lisää samalla, kun yksilövalmennuksessa käytettyjä nettisivuja käytiin läpi ja lisättiin omalle sivulle. Nuorista ja hänen mielenkiinnostaan riippuen he saattoivat käyttää verkkopalvelua myös tapaamisten ulkopuolella. He lisäsivät sivuille muun muassa kuvia ja värejä luodakseen sivusta persoonallisen.

Nuoret eivät ole olleet mukana verkkopalvelun pohjan rakentamisessa, mutta ovat olleet arvioimassa ja kehittämässä verkkopalvelua yhä paremmaksi testaamisen myötä. Tämä on ollut tietoinen ratkaisu, sillä verkkopalvelun todellinen kehittäminen voi mielestäni alkaa vasta sitten, kun nuoret pääsevät sitä kokeilemaan. Nuorisolaisissa (2006/72 8 §) sanotaan, että nuorille tulee järjestää mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa. Working Together, Yhdessä työskentele -työkirjassa tuodaan esille, että ”osallistuminen siihen mitä tapahtuu omassa elinympäristössä kasvattaa nuoren elinympäristön tuntemusta ja mahdollistaa paremman oman elämän hallinnan” (Timonen-Verma & Jaana Fedotoff, 2003, 181). Nuorten Ykspajan ohjaus antaa tilaa nuorten kuulemiseen ja vaikuttamiseen, onhan kyse nuorten oman elämän suunnittelusta. Verkkopalvelu on nuoren oman elämän suunnittelukenttä.

5.4 Verkkopalvelun esittely

Verkkopalvelu on rakennettu osaksi Nuortenakaata ja se on toteutettu Concrete5 -nimisellä, avoimen lähdekoodin julkaisujärjestelmällä (Taiponen 2012a). Nuortenaakaan yhtenä välilehtenä on Nuorten Ykspaja, jonka alta löytyy etusivu ja yleiset tiedot Nuorten Ykspaja -toiminnasta. Sivu on yhteinen Akaan ja Urjalan Nuorten Ykspajojen kanssa. Nuorten Ykspaja -toiminnan sivuille pääsee myös suoralla osoitteella www.ykspaja.fi, joka ohjautuu vielä Nuortenaakaan etusivulle (kuva 4.).

www.nuortenakaa.fi
Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut verkossa

Tänään on 31.1.2012
Hyvää nimepäävää: **ALLI**

ETUSIVU TIETOALLIE NUORTEN MEDIA INFO SIVUKARTTA PALAUTE YKSPAJA

Olet täällä: Etusivu > Ykspaja

Ykspaja antaa ideoita

Nuorten Ykspajat ovat tarkoitettu 15-24 -vuotiaille, vailla työ- tai opiskelupaikkaa oleville akaalaisille ja urjalalaisille nuorille. Ykspajaan voi hakeutua esimerkiksi silloin, kun peruskoulun jälkeiset jatko-opinnot ovat keskeytyneet.

Nuorten Ykspaja on seinätön starttipaja ja toimintaan osallistuminen perustuu vapaaehtoisuuteen ja maksuttomuuteen. Nuorten Ykspajan toiminnan tavoitteena on tukea ja ohjata nuorta löytämään oma kiinnostuksen kohteensa koulutus- ja työelämässä. Lisää toiminnasta voit lukea täältä.

Koulutus **Ajankohtaista** **Työpaikat**

Nuorten Ykspaja esite

Yhteystiedot

Akaan Ykspaja
Nuorisoneuvoja Tanja Lahtinen
Puhelin: 040 335 3550
tanja.lahtinen@akaa.fi

Urjalan Ykspaja
Nuorisoneuvoja Tiina Juutilainen
Puhelin: 040 335 4237
tiina.juutilainen@urjala.fi

Kirjaudu sisään

Tunnus

Salasana

26.1.2012
Presidentti palkitsi nuoria kuvantekijöitä

26.1.2012
Lukiodiplomit innostavat opiskelijoita taito- ja taideaineisiin

30.1.2012
Sairaanhoitaja

30.1.2012
Sairaanhoitaja

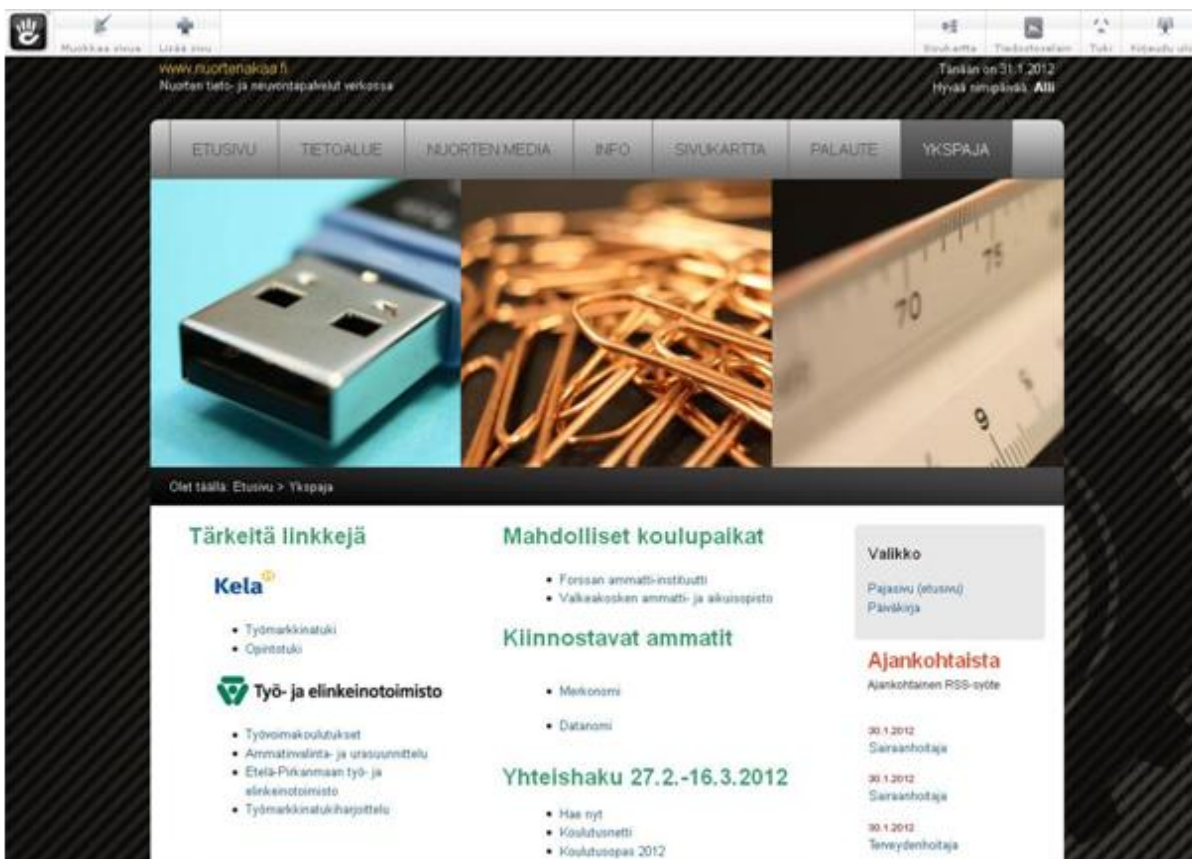
30.1.2012

Kuva 4. Nuorten Ykspajan etusivu (Nuortenakaa.fi 2012).

Etusivulta löytyy yleiskuvaus Nuorten Ykspaja -toiminnasta. Kenelle toiminta on tarkoitettu, kuinka toimintaan voi hakeutua ja mitkä ovat toiminnan tavoitteet. Näihin liittyen sivulta löytyy myös linkki Nuorten Ykspaja -esitteeseen, jonka halutessaan voi tulostaa. Alhaalla on rss-syöttein tuotu sivulle ajankohtaista tietoa Opetushallituksen sivuilta sekä Työvoimahallinnon avoimista työpaikoista Etelä-Pirkanmaalla. Sivun oikeasta laidasta löytyvät Akaan ja Urjalan Nuorten Ykspajojen yhteystiedot sekä kirjautumisikkuna, josta verkkopalveluun voi kirjautua nuoren omilla tunnuksilla.

Kun Akaan tai Urjalan Nuorten Ykspaja -toimintaan tulee asiakkaaksi nuori, jonka kohdalla toteamme verkkopalvelun olevan hyödyllinen, esittelemme sen hänelle. Mikäli nuori on halukas ottamaan verkkopalvelun käyttöön, teemme hänelle omat tun-

nukset. Nuori voi kirjautua verkkopalveluun vain omilla henkilökohtaisilla tunnuksillaan. Nuorisoneuvojalla on mahdollisuus myös tarvittaessa kirjautua nuoren sivuille ylläpitotunnusten kautta. Kun sivustolle kirjaututaan yhdessä nuoren kanssa, avautuu hänen eteensä verkkopalvelun mallipohja, jossa on esimerkkejä työ- ja kouluselämän linkeistä (kuva 5.). Tämä on nuoren henkilökohtainen sivu, jota hän työstää yksilövalmennuksessa.

Kuva 5. Verkkopalvelun mallipohja (Nuortenakaa.fi 2012).

Nuoren henkilökohtaisen verkkopalvelun yläreunaan avautuvat muokkaustyökalut. Näiden avulla nuori pääsee liittämään sivuunsa linkkejä, kuvia, kirjoitusta, rss-syötteitä sekä muuttamaan halutessaan värejä, kehyksiä ja rakennetta. Tarkoituksena on, että sivu muotoutuu nuoren itsensä näköiseksi, hänen kiinnostuksen kohteensa koulutus- ja työelämän kentällä huomioiden.

Seuraavalla sivulla on kuvakaappaus (kuva 6.) nuoren omasta verkkopalvelusivusta. Kuvasta on poistettu mahdolliset tunnistettavat tiedot.

www.nuortenakaa.fi
Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut verkossa

Tänään on 24.3.2012
Hyväksynimpä: Kaapo ja Gabriel

ETUSIVU Tietoalue Nuorten media INFO Sivukartta Palaute YKSPAJA

Olet täällä: Etusivu > Ykspaja

Kiinnostavat ammatit

Vahittaskauppias
Kosmetikkamiyvä
Yleistmyvä

Työ- ja elinkeinotoimisto

Avoimet työpaikat
Ilmoittautua työnhakijaksi
CV-netti
Koulutusvahti

Kela

Opiskelija
Työde
Lapsiperhe

Valikko

Pääsivu
Etusivu
Päiväkirja

Kosmetikkamiyvä

Koulutus
Mehdolliset työpäivät

Lempisivut

Facebook
Feissarimokat
Pic-Gallery
Kosmetika

Ajankohtaista

Avoimet työpaikat
Urjalit, Akaa

Sivooja

Koulutus
Mehdolliset työpäivät

Uusimmat työpaikat

Mol.fi
Konsster.fi
Oikotie.fi

23.3.2012
Varastotyöntekijä (suoraerityöntö)

23.3.2012
Toukokuun alkuun
kuvankäsittely

23.3.2012
Pääsivun uudistus

23.3.2012
Koulutus
Mol.fi

23.3.2012
Koulutus
Mol.fi

23.3.2012
Koulutus
Mol.fi

Tärkeitä linkkejä

Koulutusnetti.fi
Tietoa mahdollisista koulutuksista ja koulutuksista
Mol.fi

Apua ammatinvalintaan ja urasuunnitteluun

Ammattinetti.fi
Ammattinetti on verkkopalvelu, joka on tarkoitettu ammattien ja alojen vertailuun

Faktia - Koulutukset

www.faktia.fi
Lähtökohtana ammattitutkinto
Ravintola alan koulutus / työvoimakoulutus
Ravintola alan ammattitutkinto
Esiopetus

Apua työhaastatteluihin

Uutta / Junglcareer.fi
Artikkelit

Kuva 6. Erään nuoren itsensä tekemä, tunnusten takana oleva verkkopalvelusivu.

Yksilövalmennuksessa nuoren kanssa käydään läpi hänen kannaltaan tärkeitä sivuja, joihin palataan myöhemmin. Yhdeltä sivulta nuori näkee hänen omaan elämäänsä liittyvät palvelut, sillä onhan jokainen nuori erilainen ja erilaisia palveluja tarvitseva. Ohjaustilanteessa on helppo jatkaa, koska sivuilta nähdään heti, mihin sivuihin olemme jo tutustuneet. On tärkeää, että verkkopalvelu on henkilökohtainen ja tuntuu omalta suunnittelukentältä, josta näkyy palvelujen kirjo. Salasanojen ja tunnusten takana oleva verkkopalvelu on edelleen nuoren käytettävissä ohjaustilanteen jälkeen esimerkiksi kotoa käsin. Hän voi palata omalle sivulleen myöhemmin ja löytää helposti ohjaustilanteessa läpikäytyt asiat. Omaa sivua voi edelleen muokata, lisätä uutta ja poistaa vanhaa. Nuorten Ykspajan verkkopalvelu hyvin onnistuessaan on tärkeä ja keskeinen työkalu nuorten ohjaamisessa ja tukee nuoren arjenhallintaa.

6 VERKKOPALVELUN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Tämän opinnäytetyö selvittää käyttökokemusten kautta, millainen merkitys Nuorten Ykspaja -toimintaan tuotetulla verkkopalvelulla on nuorelle ja nuorisoneuvojalle. Mitkä ovat verkkopalvelun hyvät ja huonot puolet sekä kehittämisehdotukset? Lisäksi selvitetään yleisesti nuorten internetinkäyttöön liittyviä kokemuksia ja osaamista.

Tällä opinnäytetyöllä voidaan osoittaa alkuvaiheessa olevan verkkopalvelun toimivuutta 2–5 kuukauden käyttökokemuksen jälkeen. Verkkopalvelun kehittäminen jatkuu tulosten valossa, eikä tuloksia voida yleistää. Mielestäni kattavamman tuloksen verkkopalvelun toimivuudesta voi saada vasta siinä vaiheessa, kun sitä on käytetty riittävän pitkä aika erilaisten nuorten kanssa. Ajattelen, että silloin on syytä arvioida verkkopalvelua uudelleen.

Kuudennen luvun lopussa olen koonnut nelikenttäanalyysin tavoin verkkopalvelun vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia nuorten ja nuorisoneuvojien näkökulmasta. Nelikenttäanalyysi kokoaa verkkopalvelun arvioinnin ja kehittämisen tuloksia.

6.1 Menetelmät ja toteutus

Tämä opinnäytetyö perustuu tutkimukselliseen kehittämistoimintaan. Työelämän kehittämistoiminnan kautta on tuotettu uusi ohjauksen menetelmä ja sitä kautta uutta tietoa siitä, voidaanko työmenetelmää pitää hyvänä. Kehittämisprosessi on sisältänyt perustelua verkkopalvelun tarpeellisuudesta, toiminnan organisointia, verkkopalvelun toteutusta ja sen arviointia. (Toikko & Rantanen 2009, 39, 56–61.)

Nuorten Ykspaja -toiminnan luonteen huomioiden verkkopalvelun käyttöönottoon ja testaamiseen osallistuivat ajalla 10/2011–2/2012 ne nuoret, joiden todellinen yksilövalmennustilanne sen mahdollisti. Minusta on tärkeää, että verkkopalvelua testattiin oikeassa yksilövalmennustilanteessa, eikä esimerkiksi haalittu testajia vain testaamisen ilosta. Näin ollen verkkopalvelun hyödyt ja kehittämiset tulevat oikeasti paremmin esille. Lisäksi tarvittiin nuoren oma halu ja kiinnostus ottaa verkkopalvelu käyttöön.

Verkkopalvelua esiteltiin Akaassa ja Urjalassa harkinnanvaraisesti yhteensä kahdeksalle nuorelle, jotka olivat Nuorten Ykspaja -toiminnassa sellaisessa vaiheessa, että verkkopalvelusta voisi olla hyötyä. Nuorista yksi oli mies ja seitsemän oli naisia. Nuoret olivat iältään 17–25-vuotiaita. Seitsemän kahdeksasta oli alun perin kiinnostunut verkkopalvelun testauksesta, kun sitä esiteltiin. Yksi ilmoitti, ettei halua osallistua verkkopalvelun testaukseen ollenkaan, koska koki verkkopalvelun olevan ylimääräistä toimintaa. Kun tuli tunnusten tilauksen aika, oli tilanne muuttunut niin, että tunnukset tilattiin kuudelle nuorelle. Loppujen lopuksi neljä aloitti verkkopalvelun testaamisen osana yksilövalmennusta ja kolmelta nuorelta on saatu haastattelut verkkopalvelun toimivuuden arviointiin ja kehittämiseen liittyen.

Nuorten Ykspaja -toiminnassa tilanteet saattavat nuorten kohdalla muuttua hyvinkin nopeasti, mikä omalta osaltaan vaikutti myös verkkopalvelun testaaja- ja haastattelumääriin. Yksilövalmennuksessa ollaan kasvotusten sen asian kanssa, että nuorella voi olla kaikki eväät juuri tänään pohtia omaa tulevaisuuttaan, mutta sitten tapahtuu jotakin, joka laittaa asiat uudelleen tärkeysjärjestykseen. Nuori voi joutua muuttamaan paikkakunnalta pois tai muuten elämäntilanne muuttuu niin, että ensin on saatava oma elämä kuntoon, ennen kuin voidaan suunnitella esimerkiksi työ- tai koulu-

tuspolkuja. Voi myös käydä joskus niin, että nuorta ei syystä tai toisesta tavoiteta yrityksistä huolimatta.

Testaamisvaiheessa olisi ollut toivottavaa, että nuoria olisi ollut enemmän. Akaassa testaajia oli yksi ja Urjalassa kolme. Akaassa olisi voinut olla enemmänkin potentiaalisia testaajia suhteessa asiakasmäärin, mutta Akaan henkilöstötilanteen ja henkilöstön vaihtuvuus huomioiden tilanne oli ymmärrettävä. Tässä analysoinnissa en erittele Akaan ja Urjalan nuoria. Haastattelujen määrän ollessa pieni, erittely vaarantaisi anonymiteettisuoja. Opinnäyteyössä on analysoitu kolmen 21–25-vuotiaiden nuorten käyttökokemuksia yleisesti internetissä, mutta myös Nuorten Ykspajan verkkopalvelussa. Lisäksi verkkopalvelun arviointiin ovat osallistuneet Akaan ja Urjalan nuorisoneuvojat.

Nuorten haastattelu toteutettiin teemahaastatteluna Akaan ja Urjalan Nuorten Ykspaja -toiminnoissa maaliskuussa 2012. Molempien kuntien omat nuorisoneuvojat haastattelivat omia nuoriaan yksilövalmennustapaamisen yhteydessä. Haastattelutilanteet olivat luonnollisia, koska tutut ihmiset tapaavat toisensa ja luottamussuhde on syntynyt. Haastatteluapaikalla on oma merkityksensä, kuten myös sillä, miten tuolit on aseteltu ja millaiseksi haastateltava tuntee olonsa. Tila saattaa olla järjestetty niin, että eri roolit saattavat tulla esille. (Eskola & Vastamäki 2001, 29.)

Nuorten Ykspaja -toiminnassa ylipäätään tällaiset asiat olisi hyvä ottaa huomioon. Istutaanko asiakkaan kanssa vastatusten saman pöydän äärellä, vieretysten vai jopa niin, että nuorisoneuvoja istuu omalla korkeammalla toimistotuolillaan nuoren istuessa vierastuolissa (Eskola ym. 2001, 29). Akaassa nuorta tavataan nuorten toimintakeskuksessa nuorisotiedotuspisteessä. Tämä on mielestäni hyvä, koska nuorten toimilat koetaan yleensä vapaamuotoisiksi tiloiksi. Nuorisoneuvoja ja nuori ovat tilassa saman pöydän tai tietokoneen äärellä niin sanotusti samalla tasolla.

Urjalassa nuori saapuu tapaamisiin pääsääntöisesti nuorisoneuvojan työhuoneeseen, jolla tietyllä tavalla saattaa olla merkitystä siihen, kuinka vapaamuotoiseksi nuori tilanteen kokee. Työhuone on kuitenkin pyritty järjestämään niin, että nuorisoneuvojan työtila on huoneen toisella puolella ja toisella puolella on rennommin sijoitettu neljän hengen pöytä ”jutustelua” varten. Tällöin ollaan saman pöydän äärellä

samalla tasolla. Kuten aiemmin on mainittu, ohjausta tapahtuu myös ”seinättömästi” kahviloissa, kävelyllä ja esimerkiksi harjoittelupaikoissa.

Haastateltavan ja haastattelijan, tässä tapauksessa nuoren ja nuorisoneuvojan tutuus voi olla haastattelun näkökulmasta hyvä asia tai jopa haittapuoli. Toisaalta haastattelu voidaan käydä läpi ilman jännitystekijöitä, mutta olen miettinyt vastausten todellista rehellisyyttä. On mahdollista, että nuori vastaa kysymyksiin osittain miellyttäväkseen nuorisoneuvojaa, joka on ohjannut nuoren verkkopalvelun käyttöä. Kuitenkin tulosten valossa on havaittu myös kriittistä palautetta nuorilta. Nuoria on alussa pyydetty olemaan rehellisiä ja ymmärtämään, että kriittinen palaute auttaa kehittämään verkkopalvelua ja he voivat omalta osaltaan osallistua siihen.

Teemahaastattelussa on mietitty etukäteen teema-alueet, mutta kysymysten ei tarvitse olla tarkkamutoisia tai tietyssä järjestyksessä (Eskola ym. 2001, 26; Eskola & Suoranta 2000, 86). Ennen kuin kävin haastattelupohjaa läpi kollegani kanssa, käytin sen opinnäytetyötäni ohjaavalla lehtorilla, jonka jälkeen muokkasin hiukan kysymyksen muotoja. Yleensä haastattelupohja kannattaa testata etukäteen, jotta näkee kuinka hyvin se toimii (Eskola ym. 2000, 88). Jätin tämän vaiheen väliin, koska mielestäni tähän haastatteluun olisi voinut vastata vain nuori, jolla on kokemus verkkopalvelun käytöstä. Testaajien määrä oli sen verran pieni, ettei testaamiseen siinä mielessä ollut mahdollisuutta.

Kävimme yhdessä nuorisoneuvoja Tanja Lahtisen kanssa läpi tekemäni haastattelupohjan, jotta kaikki on kunnossa ja molemmilla on sama ymmärrys kysymysten sisällöstä ja tarkoituksesta. Teemahaastattelussa kaikki teemat käydään läpi haastateltavien kanssa, mutta järjestys voi muuttua eri haastatteluissa (Eskola ym. 2001, 27). Haastattelupohjassa (liite 1.) on valmiita kysymyksiä, joita voi vapaamuotoisesti esittää tilanteeseen sopivalla tavalla ja käydä keskustelua aiheesta. Haastattelumuistiinpanot kirjoitettiin haastattelupohjaan. Tällainen haastattelumalli sopi mielestäni hyvin tähän tilanteeseen, koska haastattelijoihin oli kaksi, kumpikin omalla tahollaan.

Nuorisoneuvojen kesken pidettiin verkkopalvelun käyttökokemuksiin liittyvä keskustelutilaisuus maaliskuussa 2012. Keskusteluun osallistuivat Akaasta nuorisoneuvojan sijainen Hanna Halme, nuorisoneuvoja Tanja Lahtinen sekä minä Urjalasta. Noin

viikko ennen sovittua keskustelua toimitin jokaiselle keskustelupohjan (liite 2.), jotta vastauksia voisi etukäteen miettiä. Keskustelupohjan aiheet käsittelivät nuorisoneuvojen näkemystä verkkopalvelun merkityksestä yksilövalmennuksessa ja sitä kuinka sitä työssämme käytämme. Lisäksi käytiin läpi nuorisoneuvojen osaamista verkkopalvelun suhteen.

Verkkopalveluun liittyvät nuorten haastattelut on kirjoitettu puhtaaksi omaksi tekstitiedostoksi eli litteroitu. Tämän jälkeen järjestin haastattelutulokset omien otsikoidensa alle eli teemoiksi, jotka ovat toimineet tämän pääluvun kolmena viimeisenä alaotsikkona. Nuorisoneuvojen ryhmäkeskustelun muistiinpanot olen myös kirjoittanut puhtaaksi. Ryhmäkeskustelussa en eritellyt eri nuorisoneuvojen vastauksia, koska keskustelu oli luonteelta yhdessä pohdiskelua ja kokemusten julki tuomista. Mikäli keskustelussa olisi noussut erimielisyyksiä, olisin nostanut ne esille erikseen.

Olen analysoinut nuorten ja nuorisoneuvojen vastauksia seuraavien teemojen alle: internetin käyttö ja osaaminen, verkkopalvelun käyttökokemukset, verkkopalvelun merkitys ja kehittämisehdotukset.

6.2 Internetin käyttö ja osaaminen

Verkkopalvelun testaamiseen osallistuneet nuoret kertoivat käyttävänsä internetiä päivittäin. Joskus koneella vain käy ja joskus koneella tulee oltua pidempiä aikoja. Yksi vastaajista kertoi käyttävänsä aikaa internetissä normaalisti kaksi tuntia, kun taas yksi vastaajista kertoi käyttävänsä internetiä mielestään aika paljon, eli kolmesta neljään tuntia päivässä. Yleensä välineenä on käytetty pöytäkoneita, kannettavaa, puhelinta tai kirjaston tietokonetta. Vuonna 2009 julkaistun Nuorisobarometrin mukaan nuorista neljä viidestä 15–29-vuotiaasta käyttää internetiä päivittäin noin kaksi tuntia päivässä (Myllyniemi 2009, 88).

Kaksi kolmesta haastateltavasta kertoi käyvänsä yleensä Facebookissa, lukevansa iltapäivälehtiä, kuuntelevansa musiikkia ja etsivänsä tietoa, kuten avoimia työpaikkoja. Yksi kertoi pääsääntöisesti käyttävänsä internetiä tiedon hakuun, pelaamiseen, piirtämiseen ja yhteydenpitoon. Verkon käyttö on hyvin yksilöllistä. Kun nuori käyttää

enemmän verkkoa, hän oppii etsimään verkosta sellaiset palvelut, jotka hänelle itselleen ovat merkityksellisiä ja kiinnostavia (Joensuu 2011, 17). Haastateltavien ikähaarukka on 21–25-vuotiaat, joten uskon, että oma yksilöllinen tapa etsiä ja viettää aikaa internetissä on löytynyt.

Haastateltavilta kysyttiin osaamista suhteessa tietokoneeseen ja internetiin. Kotisivujen tekemiseen yhdellä nuorella oli pientä kokemusta niin, että on vuosia sitten tehnyt ilmaiskotisivun. Muilla nuorilla kokemusta on lähinnä peruskoulussa muutaman oppitunnin verran. Sosiaalisen median näkökulmasta kaikille nuorille IRC-Galleria on tuttu mutta osittain jo poistunut käytöstä ja Facebook on käytössä kahdella. Kaikilta nuorilta löytyy perusosaamista tietokoneen käyttöön, kuten tekstinkäsittelyyn ja taulukkolaskentaan. Osaamista löytyy myös yhdeltä kirjanpito-ohjelmien käyttöön ja yhdeltä piirustusohjelmiin.

Mutta millaista osaamista verkkopalvelun käyttö yksilövalmennuksen tukena vaatii nuorisoneuvojalta? Nuorisoneuvojien ryhmäkeskustelussa pohdimme sitä, onko meillä riittävää osaamista ohjata nuorta verkkopalvelun käyttäjänä. Koemme, että meillä on riittävää osaamista, joka juontaa juurensa seudullisen Etelä-Pirkanmaan nuorisotiedotus- ja neuvontasivusto Epelin kautta. Luvussa 4.2 olen tuonut esille Epelin, jossa nuoret itse tuottavat aktiivisesti materiaalia tiedotuksen ja neuvonnan tueksi. Tavoitteena on ollut, että nuoret oppivat median tuotantoa ja medianlukutaitoa, sekä saavat osallistumisen kokemuksia toiminnan kautta.

Epelin aikoihin nuoriso-ohjaajille pidettiin useita valokuvaukseen ja videointiin liittyviä käyttökoulutuksia. Opettelimme muun muassa Epelin päivittämistä, kuvan muokkaamista ja videon editointia. Lisäksi olen hankkinut osaamista suorittamalla nuorten tieto- ja neuvontatyön peruskurssin joka pohjautui eurooppalaiseen YIntro-koulutuskonseptiin sekä nuorten tieto- ja neuvontatyön syventävän kurssin.

Ennen kaikkea ohjaaminen verkkopalvelussa vaatii teknistä perehtyneisyyttä, innostuneisuutta ja rohkaisevaa työtettä. Mutta miten käy sitten, jos nuorisoneuvoja vaihtuu ja esiin astuu uusi työntekijä? Uusi työntekijä tulee perehdyttää verkkopalvelun sisältöön ja sen toimivuuteen yksilövalmennuksessa. Näkisin kuitenkin tämän työvä-

lineen yhtenä monen välineen joukossa. Jokaisen ohjaajan tulee valita itselleen sopivat välineet ohjaustyössä.

Vaikka osaamista ja innostuneisuutta nuorisoneuvojilta löytyy, ei voida kuitenkaan syrjäyttää sitä tosiasiaa, että verkkopalvelu oli meille kaikille uusi asia. Koulutusosuus oli lyhyt ja varmuutta tuova harjoitteluosuus jäi pieneksi. Tämä näkyi muun muassa sellaisena epävarmuutena, että verkkopalvelun ”myyminen” nuorille tuntui aika ajoin hankalalta. Luottamus omaan osaamiseen ja epävarmuus verkkopalvelun merkityksestä nuorelle heijastui jossakin määrin verkkopalvelun markkinoinnissa. Itse päädyin rehellisesti kertomaan nuorelle uudesta välineestä, jollaista ei ole ennen ollut ja että oma kokemus ja osaaminen ovat vasta alussa. Mutta kiinnostaisiko sinua lähteä kanssani yhdessä testaamaan ja kehittämään verkkopalvelua? Minusta on tärkeää, että olet mukana tässä ja kerrot oman mielipiteesi siitä kuinka tämä toimii.

6.3 Verkkopalvelun käyttökokemukset

Haastatelluista nuorista kaksi on verkkopalvelua käyttänyt alussa enemmän, monta kertaa viikossa ja jatkossa kerran viikossa haastattelupäivään mennessä. Yksi nuori kertoi käyneensä sivulla noin kymmenen kertaa. Nuorilta kysyttiin, mitä he ajattelivat verkkopalvelusta silloin, kun nuorisoneuvoja sitä heille esitteli ja mitä sen jälkeen, kun olivat käyttäneet sivua enemmän kuin kaksi kertaa. Jokainen nuori oli kokenut ainakin ensimmäiset kerrat eri tavalla.

Yksi nuori ensin alkuun epäili sivustoa ja koki sen vaikeaksi. Hänelle oli kynnys lähteä tekemään sitä. Hänen mielestään pohja oli tylsä ja hän olisi toivonut siihen enemmän esimerkkikuvia. Käytettyään sivua enemmän hän huomasi sivun olevan sittenkin aika helppo käyttää. Nuoren ensivaikutelma verkkopalvelusta on syytä ottaa vakavasti, sillä toivomme palvelun olevan matalan kynnyksen toimintaa. On myös huomioitava se, että nuoret ovat erilaisia ja suhtautuvat eri tavalla uusiin toimintoihin. Tässä esimerkissä nuori on huomannut pärjäävänsä kannustavalla työotteella ja on innostunut verkkopalvelun tuomista mahdollisuuksista. Hän pitää verkkopalvelun hyvänä puolena omaa suunnittelukenttää, jossa voi itse miettiä myös sivun ulkonäön, kuvat ja linkit.

Uusien tilanteiden tullessa eteen, nuoret eivät välttämättä ole valmiita yrittämään, vaan saattavat kokea esimerkiksi verkkopalvelun aloittamisen hankalaksi. Kyseessä voi olla motivaation puute, joka voi heijastua omasta elämäntilanteesta. Motivoivalla valmennustyyllillä voidaan herättää nuorella halu oppia ja tehdä. Valmentaja rohkaisee ja antaa positiivista palautetta ja mahdollisuuden onnistumisen kokemuksiin. (Koskinen & Hautaluoma 2009, 57.)

Toinen nuori totesi alkuun, että sivut ovat ihan kivat, kun samalle sivulle saadaan linkitettyä talteen kaikki tärkeät, joita ei ulkoa muista. Päivittäminen ei kuitenkaan sujunut toiveiden mukaan, vaan nuoren sanoin ”hermon päälle välillä otti se, että teknisesti sivut välillä tökkivät”. Kokemuksen kautta saimme selville, että sivu toimii paremmin Mozilla Firefoxissa kuin Explorerissa. Nuori kaipasi myös yksityiskohtaisempaa ohjekirjaa sivuston päivittämiseen, lähinnä sellaisiin tilanteisiin, jossa sivu ei toimi niin kuin pitäisi. Tilannetta ei helpottanut se, että itse olisin osannut kertoa miten toimia, kun ohjelma ei toimi. Minulla oli kokemusta sivuston päivittämisestä, mutta kun ohjelma ei toimikaan kuten sen pitäisi, piti ottaa yhteyttä ylläpitäjään. Minusta tilanne oli ongelmallinen ja kiusallinen. Sain tietää, että jatkossa Nuortenakaa päivitetään mahdollisesti uudempaan ohjelmaversioon, jolloin poistuisi tekninen ajoittainen toimimattomuus. Uudemman ohjelmaversioon myötä verkkopalvelu toimisi kaikissa mobiililaitteissa, mukaan lukien iPad (Taiponen 2012b). Enemmän sivua käyttäneenä nuori totesi sivun kuitenkin olevan helppokäyttöinen ja hyödyllinen, koska:

”Kun on itse tehnyt, muistaa mitä mihinkin on tallentanut. Muistaa paremmin hyvät sivut ja tekstit, mitä ei muuten muistaisi tai että miten mihinkin pääsee.”

Kolmas nuori koki sivut omanlaiseksi hienoksi jutuksi, joka on kätevä, yksinkertainen ja helppo. Myös hän koki huonoksi esimerkiksi sen, että sivu ei aina toiminut kuten piti. Enemmän sivua käytettyään hän koki verkkopalvelun sivuksi, jossa näkee kokonaisuuden siitä, mistä on kiinnostunut, esimerkiksi koulutuspaikoista. Lisäksi hän piti sivujen muokattavuudesta oman näköiseksi ja ainutlaatuiseksi.

Ohjatessani nuoria verkkopalvelussa ensimmäisiä kertoja huomasin, että annan liikaa tietoa siitä, mitä kaikkea sivulla voidaan tehdä. Tästä oppineena havaitsin, ettei ole järkevää antaa sitä kaikkea tietoa, mitä itse on oppinut. Nuorelle saattaa iskeä

ahdistus sivuston monipuolisuudesta. Tätäkin tärkeämpää on aloittaa rauhallisesti ja tutustua esimerkiksi siihen, kuinka lisätään se oma tärkeä linkki tai miten sivulle voidaan kirjoittaa jotakin tärkeää. Uskoisin, että näin voidaan säilyttää mielenkiinto ja matala kynnyks omien sivujen päivittämiseen myös jatkossa.

Nuoret kertoivat käyttävänsä verkkopalvelua yksilövalmennustapaamisten ulkopuolella tehostetun ohjauksen aikana. Vapaa-ajallaan osa nuorista teki erilaisia testejä ammatinvalintaan liittyen, etsi koulu- ja työpaikkoja linkkien avulla, seurasi mahdollisia kommentteja päiväkirjasta ja lisäsi mieluisia kuvia tai ideoita. Kun tehostettu ohjaus päättyi erään nuoren kohdalla, hän kertoi, ettei omalla verkkopalvelulla ole tullut sen jälkeen käytyä. Hän koki, että yhteyden nuorisoneuvojaan saa helposti esimerkiksi puhelimitse tai Facebookin kautta. Nuori ajatteli, että mikäli hän olisi ehtinyt käyttää sivua enemmän, se olisi voinut olla hänelle tarpeellisempi myös tehostetun ohjauksen jälkeen. Verkkopalvelun kehittämisprosessi on ollut sen verran alussa, että emme ole miettineet loppuun asti sitä, mitä verkkopalvelulle tapahtuu tehostetun ohjauksen jälkeen. Tämä on tietysti nuoren kanssa sovittavissa, haluaako hän jatkossa säilyttää verkkopalvelun itsellään, otetaanko sivustosta tallenne vai poistetaanko sivu kokonaan.

Nuorisoneuvojien kesken pohdimme sitä, missä tilanteissa tai millaisten nuorten kanssa verkkopalvelu olisi toimiva työkalu. Nuorten Ykspaja -toiminnassa toimimme nuorten omista lähtökohdista ja tavoitteista käsin. Jokaisella nuorella on oma yksilöllinen polkunsä. Joku toimintamuoto sopii toiselle nuorelle, kun taas toiselle se ei sovi ollenkaan. On nuorisoneuvojan ammattitaitoa nähdä, milloin ja missä tilanteessa verkkopalvelusta voisi olla nuorelle hyötyä. Luvussa 4.1 kerroin siitä, miten verkkopalvelu voi palvella visuaalisesti suuntautunutta oppijaa. Verkkopalvelu ei mielestämme voi olla ohjaajan oma työkalu, vaan se vaatii toimiakseen nuoren oman innostuksen ja kiinnostuksen.

Meidän mielestämme verkkopalvelu voidaan ottaa nuoren kanssa käyttöön yksilövalmennuksessa vasta sitten, kun asiakassuhde ja luottamus ovat molemmin puolin syntyneet. Verkkopalvelun ohjauksessa ollaan intensiivisesti nuoren niin sanotulla mukavuusalueella. Nuorta saattaa jännittää verkkopalvelun käyttöönotto, koska se on uutta ja ennen kokematon. Jotta voi oppia käyttämään ja hyödyntämään verkkopal-

velua, vaatii se omalta mukavuusalueeltaan irtaantumista ja uskallusta. Hyötynä voidaan nähdä nuorisoneuvojan ja nuoren tutustumisen syventyminen prosessin aikana.

Ryhmässä, esimerkiksi starttipajalla, tilanne on toinen. Verkkopalvelu on selkeä ja monipuolinen väline esimerkiksi ryhmäpalvelun yhtenä sisältönä, joka voidaan ottaa heti käyttöön. Ohjaajan huomio ryhmässä jakaantuu, jolloin ryhmäläisten niin sanottu oma tila säilyy. Nuoren innostus verkkopalveluun voi ryhmässä syntyä myöhemmin, kun taas yksilöohjauksessa nuoren innostus on alussa erittäin tärkeää.

Nuorisoneuvojien ryhmäkeskustelussa pohdimme sitä, onko verkkopalvelu ohjausta tehostava vai hidastava työväline. Mielestämme verkkopalvelu oikeaan aikaan yksilövalmennukseen käyttöön otettuna tehostaa ja syventää ohjausta. Verkkopalvelu vie toki ohjauksessa aikaa, mutta niin saattavat viedä muutkin välineet. Kysymys on kuitenkin nuoren ohjausprosessista ja kokonaisuudesta, joka voi olla nuoren kannalta tärkeä ja keskeinen osa oman työ- ja koulutuspolun hahmottamista. Säännöllisissä tapaamisissa nuoren kanssa voidaan aina palata toimintoihin ja linkkeihin ja jatkaa siitä mihin viimeksi on jääty.

6.4 Verkkopalvelun merkitys ja kehittämisehdotukset

Me nuorisoneuvojat koimme, että verkkopalvelun kaltaisella työvälineellä on suuri merkitys ammattialalle. Kun Nuorten Ykspaja -toiminta alkoi Toijalassa vuonna 2006, ei ollut valmista työkalupakkia, jonka mukaan työtä tehdään. Kaiken sisällön, jota opinnäytetyön alussakin on tuotu esiin, on pitänyt itse miettiä, kerätä ja muuntaa Nuorten Ykspaja -toimintaan sopivaksi kokonaisuudeksi.

Uudet välineet ovat aina tervetulleita yksilövalmennukseen, sillä työkalupakin täydentyessä vahvistuu myös nuorisoneuvojan ammatti-identiteetti ja samalla luodaan myös omaa professiota. Verkkopalvelun avulla on työmuotoa tuotu tämän päivän vaatimuksiin, olemassa olevien ohjausmenetelmien lisäksi. Verkkopalvelu voi toimia parhaimmillaan nuorelle innostamisen välineenä ja tukee itsenäistä tiedonhakua. Nuori oppii päivittämään kotisivuja, etsimään tietoa ja linkittämään tiedon osaksi omaa sivuaan. Halutessaan nuori oppii muokkaamaan sivua oman näköiseksi, lisätä ja muo-

kata kuvia ja värejä. Tämä voi olla yksi mahdollisuus nuorelle saada onnistumisen kokemuksia ja oppia internetin maailmasta enemmän.

Tähänastinen kokemus on osoittanut, että verkkopalvelulla on merkitystä niin nuorisoneuvojalle kuin nuorellekin. Verkkopalvelu ei toimisi pelkkänä ohjaajan ”kivana juttuna” vaan vaatii innostusta ja kiinnostusta myös nuorelta. Verkkopalvelulla tulee olla myös nuorille oma merkityksensä.

Nuorten mielestä oma henkilökohtainen verkkopalvelu on tarpeellinen, helpottaa asiointia ja tiedonhakuja ja on hauskaa ajanvietettä, jossa voi saada uusia ideoita. Verkkopalvelun kautta yksi nuori kokee, että ideat tulevat hänelle näkyvimmiksi. Toiselle se, että linkit ovat samalla sivulla näkyvissä, helpottaa tärkeille sivuille siirtymistä ja nopeuttaa esimerkiksi Kelan lomakkeisiin pääsemistä.

Tässä haastattelussa nuoret kokivat verkkopalvelulla olevan merkitystä heille itselleen. Jos nuori ei kokisi sivuilla olevan mitään merkitystä itselleen, voi olla, että nuori ei ole omassa elämässään vielä päässyt siihen vaiheeseen, jossa oman elämän suunnittelun prosessi olisi alkanut.

Verkkopalvelun kehittämistyö jatkuu tämän tutkimuksellisen kehittämistoiminnan jälkeen, sillä tämä opinnäytetyö kertoo verkkopalvelun ideoinnista, suunnittelusta sekä käyttöön otosta ja lyhyestä testikokemuksesta. Minusta on hyvä, että tässä vaiheessa on pysähdytty pohtimaan verkkopalvelun toimivuutta ja merkitystä, jotta kehittäminen niiden perusteella voi jatkua.

Nuorilla nousi esiin hyviä kehittämissuhteita ja otimme ne hyvällä mielellä vastaan. Teknisistä ongelmista johtuen nuoret toivoivat jonkinlaista teknistä tukea, johon voisi jättää kysymyksiä esimerkiksi usein kysyttyä -osioon, jolloin kysymykset ja vastaukset jäisivät myös muiden luettavaksi. Toinen vaihtoehto voisi olla Chat-tyyppinen tekninen tuki, jolloin vastauksen saisi heti sitä kysyttäessä. Myös yksityiskohtaisempaa ohjevihkoa kaivattiin.

Mielestäni kaikki kehittämissuhteet tekniseen tukeen olivat hyviä. Verkkopalvelun ylläpito ja tekninen tuki perustuu meihin nuorisoneuvojiin ja mahdollisesti koko Nuortena-

kaan ylläpitäjään, jolle ylläpito on yksi tehtävä nuorisosihteerin toimenkuvaa. Katson, että meillä nuorisoneuvojina on velvollisuus huolehtia oman asiakaskuntamme nuorista ja vastata heidän kysymyksiinsä. Uskon, että nuorisoneuvojien saadessa enemmän kokemusta ja nuoria säännöllisesti tapaamalla voisimme toimia myös teknisenä tukena tapaamisten yhteydessä. Toki nuorella on aina mahdollisuus ottaa yhteyttä sovitulla tavalla ja pyytää apua myös verkkopalvelun teknisiin ongelmiin. Yksityiskohtaisempi ohjevihko on tilauksessa ja saadaan jossakin vaiheessa käyttöön.

Jo aiemmin on tuotu esille nuoren kokemus siitä, että verkkopalvelun pohja on tylsä. Nuori ehdottaa että pohjassa olisi enemmän esimerkkikuvia tai esimerkkisivuja, joista nuori voi ottaa mallia ideoidakseen omaa sivuaan. Tämä on mielestäni hyvä idea. Muutama esimerkkisivu kuvineen ja väreineen voisi olla alussa nuorelle innostusta herättävä. On totta, että jos pohja on tylsä ja osaamista ei alussa ole, voi liikkeelle lähtö olla tahmeaa. Esimerkkisivut voisivat olla nähtävissä oman sivun marginaalissa linkkinä. Nuorisoneuvojat näkisivät hyvänä lisänä cv-pohjan, jota nuori voisi täyttää ja liittää osaksi omaa verkkopalvelua.

Yhtenä kehittämisideana nousi mahdollisuus tutustua muiden nuorten sivuihin ja esimerkiksi kommentoida niitä blogityyliin. Kuka haluaa ja kuka ei, tuumii nuori itsekin. Nuorten Ykspaja -toiminnan luonne perustuu yksilölliseen ohjaukseen ja ehdotomaan luotettavuuteen. Kun verkkopalveluun kirjautuu, ei kukaan näe toisten sivuja. Verkkopalvelujen sijoittamisessa Nuortenakaan alle on alun perin ollut idea, että ne ovat luotettavat ja niiden sisältöä sekä sijaintia voidaan hallita.

Nuorisoneuvojien käyttökokemusten jälkeen verkkopalvelu nähdään hyvänä ja tarpeellisena työvälineenä, jonka voi tulevaisuudessa ottaa käyttöön, kun siihen on sopeva tilaisuus. Nuoret näkevät verkkopalvelun tarpeellisena nyt ja tulevaisuudessa. Yksi nuori näkisi verkkopalvelun myös Nuorten Ykspaja -toiminnan ulkopuolella kuten kouluissa ja nuorisotyössä tiloilla. Käytännössä se voi toimia nuorten ryhmissä esimerkiksi eräänlaisena suunnittelukenttänä tai yksilöllisesti nuoren oman idean kehittämiseen.

Alla olevat nelikenttäanalyysitaulukot vetävät yhteen Nuorten Ykspaja -toiminnan verkkopalvelun arvioinnin ja kehittämisen nuorten (taulukko 1.) ja nuorisoneuvojien (taulukko 2.) näkökulmasta.

Taulukko 1. Nuorten Ykspaja -toiminnan verkkopalvelun nelikenttäanalyysi nuorten näkökulmasta.

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Helppo käyttää, kätevä ja hyödyllinen. - Näkee kokonaisuuden omista palveluista. - Helpottaa/ nopeuttaa asioimista ja tiedonhakua. - Ideat tulevat näkyvimiksi. - Saa tehdä itse verkkopalvelusta persoonallisen. - Saa kaiken tärkeän talteen ja ne näkyvät heti etusivulla. - Kun on itse tehnyt, muistaa mitä on mihinkin tallentanut. - Hauskaa ajanvietettä. 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Korkea kynnyks aloittaa. - Voi tuntua aluksi vaikealta. - Verkkopalvelupohja on tylsä. - Teknisesti sivut eivät aina toimi, ja teknistä tukea on vaikea saada. - Ohjevihko on liian yleispätevä.
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Esimerkkisivujen tuottaminen. - Vapaa-ajalla oman sivun hyödyntäminen. - Verkkopalvelun hyödyntäminen esimerkiksi nuorisotyössä tiloilla. - Nähdään tarpeellisena nyt ja tulevaisuudessa. 	<p>Uhat</p> <p>Ei uhkakuvia nuorilta.</p>

Nuorten verkkopalvelua koskevissa arvioinneissa voi nähdä paljon positiivisia vahvuuksia ja mahdollisuuksia. Heikkoudet on hyvä tiedostaa, kun verkkopalvelua markkinoidaan nuorille. Lisäksi uskon teknisiin ongelmiin ja päivittämissoppaisiin tulevan helpotusta jatkossa. Nuoret eivät nostaneet esiin varsinaisia uhkia. Se voi johtua myös siitä, ettei sellaista erikseen haastattelussa ole kysytty. Uskon, että verkkopalvelulla on nuorille merkitystä ja tarvetta.

Taulukko 2. Nuorten Ykspaja -toiminnan verkkopalvelun nelikenttäanalyysi nuorisoneuvojien näkökulmasta.

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarve kehittämiselle tulee työelämästä. - Huomioidaan erilaiset oppijat. - Ohjauksen työvälineet lisääntyvät -> ammatti-identiteetti vahvistuu. - Vahvistaa nuoren oman elämän suunnittelua. - Tehostaa ja syventää ohjausta. - Nuori oppii uutta internetistä ja päivittämisestä. - Sivua voi päivittää kaikkialla missä on internetyhteys. 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verkkopalvelun markkinoiminen nuorille tuntui ainakin alussa hankalalta. - Jos annetaan alussa liikaa tietoa verkkopalvelun mahdollisuuksista, saattaa nuori ahdistua. - Teknisesti sivut eivät aina toimi, ja teknistä tukea on vaikea saada.
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kun päivitetään koko Nuortenakaa - sivusto, tekniset ongelmat helpottuvat. - Luottamus nuoren ja nuorisoneuvojan välillä vahvistuu. - Voi toimia myös ryhmäpalvelussa. - Verkkopalvelun kehittäminen jatkuu. - Yksi nykyaikainen ohjauksen väline lisää muiden rinnalle. - Kannustavalla työotteella nuori oppii jotain uutta. 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nuorisoneuvojat vaihtuvat – miten käy tiedon ja kiinnostuksen jatkuminen suhteessa verkkopalveluun? - Nuoren tilanteet muuttuvat nopeasti, jolloin hyvin alkuun pääsyt verkkopalvelu jää jatkossa hyödyntämättä. - Jos sivuja ei päivitetä uuteen ohjelmistoversioon, verkkopalvelu ontuu teknisesti.

Nuorten lailla myös nuorisoneuvojien verkkopalvelun arviointi kallistui enemmän positiivisiin vahvuuksiin ja mahdollisuuksiin. Heikkoudetkaan eivät vaikuta mahdottomilta korjata. Nuorisoneuvojat näkevät verkkopalvelussa uhkakuvia, jotka liittyvät muuttuviin tilanteisiin. Lisäksi uhkana nähdään teknisten ongelmien rasittavuus, mikäli sivua ei päivitetä uuteen ohjelmaversioon pikaisesti. Näen verkkopalvelun kuitenkin erittäin hyvänä Nuorten Ykspaja – toiminnan ohjauksen välineenä, kun sitä kehitetään.

7 POHDINTAA

Mielestäni tarvitaan paikallista kehittämistoimintaa, joka ei vaadi isoja hankkeita ja rahoitusta. Verkkopalvelu on kehitetty omilla resursseilla Nuorten Ykspaja -toiminnan tarpeista käsin ja se on osoittautunut tärkeäksi kehittämiskohteeksi, jonka tarpeellisuutta on perusteltu. Verkkopalvelu on suunniteltu Nuorten Ykspaja -toimintaan, mutta sen yleistä merkitystä esimerkiksi koko ammattialalle ei vielä voida tietää. Tarvitaan lisää käyttökokemusta ja sitä kautta verkkopalvelun uudelleen arvioimista. Tutkimuksellisessa kehittämistoiminnassa voidaan nähdä, että tulosten levittäminen edellyttää omaa prosessiaan (Toikko & Rantanen 2009, 62). Mikäli verkkopalvelu osoittautuu hyödylliseksi myös laajemmalle osalle ammattialaa, voidaan se jatkossa esimerkiksi tuotteistaa.

Nuorten Ykspaja -toimintaan kehitetyllä verkkopalvelulla voi olla mahdollisuudet myös muuhun monimuotoiseen käyttöön niin nuorisotyössä, kuin esimerkiksi 10. luokalla tai starttipajalla. Verkkopalvelulla on mahdollisuudet muuntua kutakin ryhmää tai yksilöä palvelevaksi alustaksi. Rajana voi olla vain mielikuvitus.

Verkkopalvelun käyttöönotto vaatii kuitenkin tietynlaista vihkiytymistä ja mielenkiintoa verkossa tehtävään nuorisotyöhön. On syytä miettiä tarkoin, millaista hyötyä verkkopalvelu antaa työlle ja miten nuoret siitä hyötyvät. Verkkopalvelua voidaan käyttää monenlaiseen toimintaan ja se antaa joustavan mahdollisuuden käyttää sitä erilaisten tavoitteiden täyttämiseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on vuonna 2010 nimennyt 13 toimijaa nuorisotyön valtakunnallisiksi kehittämis- ja palvelukeskuksiksi, jotka kehittävät omalla toimialallaan nuorisotyötä. Näistä kaksi ovat Koordinaatti - Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämiskeskus sekä Verke - Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2010.)

Koordinaatin tavoitteena on toteuttaa alueellisesti ja seudullisesti tasa-arvoiset sekä laadukkaat nuorten tieto- ja neuvontapalvelut koko Suomeen eri välineitä ja menetelmiä hyödyntäen. Nykyisin myös yhteisöllisen median käyttö on palveluissa yhä olennaisemmassa osassa. (Koordinaatti 2012.) Verken tavoitteena on luoda, tuottaa

ja kehittää verkon avulla tehtävää nuorille suunnattua työtä ja toimintaa. Lisäksi se rakentaa alaan liittyvää tietoa ja osaamista yhteisöllisenä ja avoimena prosessina yhdessä nuorten ja nuorille suunnatun työn toimijoiden kanssa moniammatillisesti sekä valtakunnallisesti. (Verke 2012.)

Keskustelin opinnäytetyöstäni Koordinaattia edustavan koordinaattori Jaana Fedotoffin kanssa Allianssiristeilyllä huhtikuussa 2012. Puhuimme muun muassa siitä, miten kannattaa toimia, kun on kehittänyt jotakin uutta ammattialalle. Jaana Fedotoff kertoi, että verkkopalvelun käyttöä kannattaa jatkaa Nuorten Ykspaja -toiminnassa ja kerätä siitä enemmän kokemusta ja arvioida ammattilaisena sen hyödynnettävyyttä koko ammattialalle. Mikäli verkkopalvelu vaikuttaa siltä, että sitä kannattaa levittää, voidaan aloittaa pohdinta verkkopalvelun jatkosta. Lisäksi ideaa voi olla mahdollista esittää niin sanottuna pop in -esittelynä esimerkiksi Nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden kansallisilla kehittämispäivillä. (Fedotoff 2012.)

Soitin ja laitoin sähköpostia myös Verken projektisuunnittelija Heikki Lauhalle kysyäkseni, miten mahdollisen uuden idean kanssa kannattaa toimia? Hän kertoi, että Verken tavoitteena on edistää yhteisölliseen tiedonrakentamiseen perustuvaa kehittämistyötä. Edellytyksenä verkon avulla tehtävässä nuorille suunnatussa työssä on, että toimijoilla on erilaisia ympäristöjä ja areenoita yhteisen keskustelun käymiseen ja kehittämiseen. Verke pyrkii kannustamaan muita kehittämistyöstä kiinnostuneita toimijoita avoimeen ja yhteisölliseen toimintaan ja ideoiden jakamiseen. Heikki Lauha näkee, että kaikki kehittämisideat, olivat ne sitten opinnäytetöistä, muunlaisista tutkimuksista tai käytännön työstä kumpuavia, ovat tärkeitä toimintaa uudistavia ja kehitäviä aloitteita. (Lauha 2012.)

Verkkopalvelun kehittämisprosessi ideoinnista toteutukseen on ollut hyvin mielenkiintoinen mutta myös jännittävä. Tämä on ollut kahden kunnan yhteinen työelämän kehittämistyö, jonka toimivuudelle ja tarpeellisuudelle on ollut isot odotukset. Välillä olen ollut huolissani siitä, jos tämä verkkopalvelu ei osoittaudukaan hyväksi ja toimivaksi. Olen ottanut mielestäni melkoisen haasteen lähteäkseni toteuttamaan ideaa, joka omassa päässä alussa tuntui nerokkaalta ajatukselta, vaikka sainkin ajatukselle kannatusta.

Käyttökokemusten valossa voin olla tyytyväinen verkkopalvelun tuomaan lisäarvoon ohjaustyössä ja siitä, että nuoret ovat ottaneet sen hyvin vastaan. Tärkeintä on se, että verkkopalvelulla on merkitystä niin nuorelle kuin ohjaajallekin. Kuten palautteesta olen saanut kuulla, internetin maailmaan kuuluvat myös tekniset ongelmat, joihin on itse tässä kohtaa vaikea vaikuttaa. Siihen on toivottavasti tulossa muutos päivittämällä koko Nuortenakaa palvelinalusta. Sen sijaan pystyn vaikuttamaan siihen, että verkkopalvelun pohjaa voidaan muuttaa mielenkiintoisemmaksi ja esimerkkipohjia voidaan tehdä. Tässä minusta nuoret voivat olla parhaita asiantuntijoita ja vaikuttaa siihen omalta osaltaan.

Olen miettinyt verkkopalvelun kehittämisprosessia. Mitä olisin tehnyt toisin? Olisin toivonut enemmän aikaa verkkopalvelun opetteluun nuorisoneuvojien kesken, sekä testauskokemusta nuorten kanssa. Testaaminen olisi voinut alkaa jo elokuussa sen sijaan, että se oli mahdollista vasta lokakuussa. Nuoria olisi voinut olla enemmän mukana testaamisvaiheessa ja haastattelumäärä olisi voinut olla korkeampi ja päivittämisopas yksityiskohtaisempi.

Olen myös miettinyt sitä, missä menee raja? Mihin kaikkiin edellä mainittuihin asioihin minun olisi pitänyt pystyä vaikuttamaan ja onko sillä lopulta suurta merkitystä? Tarve ohjaustoiminnan välineiden nykyaikaistamiseen on tullut työelämän tarpeista käsin ja verkkopalvelua on kehitetty osana oman työn sisältöä. Työelämällä on omat vaatimuksensa ajan ja resurssien suhteen. Ei voida myös sulkea pois Nuorten Yksipaja -toiminnan osittain hektistä luonnetta. Tämä opinnäytetyö kertoo verkkopalvelun kehittämisestä tämän ajankohdan, mikä tilanne on nyt. Kehittämistyö ja kokemusten kerääminen jatkuu edelleen.

Olisiko nuorisoneuvojilla pitänyt olla enemmän aikaa verkkopalvelun päivittämisen opetteluun, vai riittikö se mitä sillä hetkellä osattiin? Näen asian niin, ettei meidän tarvitse olla kaiken osaajia, vaan me voimme myös harjoitella verkkopalvelun käyttöä nuoren kanssa yhdessä. Kaikkiin kysymyksiin ei ole aina vastausta, mutta voimme yhdessä opetella ongelmien ratkaisua. Käytännön työ nuorten kanssa auttaa meitä työntekijöitä myös kehittymään ja löytämään vastauksia.

Tästä on hyvä jatkaa verkkopalvelun kehittämistä ja ottaa se arjen ohjaustyön välineeksi. Verkkopalvelu yksilövalmennuksen tukena vahvistaa nuoren oman elämän suunnittelua ja siihen voi palata, mutta myös päivittää uudelleen suunnitelmien muuttuessa. Oman henkilökohtaisen sivun kautta nuori voi nähdä oman kehittymisensä ja polun kohti tulevaisuutta tässä informaatioyhteiskunnassa.

Olin kuulemassa Nuorisotyön ammattieettisen ohjeistuksen julkistamista Allianssiristeilyllä huhtikuussa 2012. Nuorisotyön ammattieettinen ohjeistus (2012) koskettaa mielestäni koko prosessia, kun mietin opinnäytetyötäni kokonaisuutena, Nuorten Ykspaja -toimintaa ja sen kehittämistä. Ohjeistuksessa on seitsemän kohtaa, joista tähän loppuun nostan itselleni kolme tärkeää kohtaa:

Nuorisotyö on kohtaamista, kannustavaa kasvatusta ja yhdessä tekemistä.

”Nuorisotyöntekijä on luotettava ja turvallinen. Hän välittää ja kannustaa nuorta ja ymmärtää toiminnan perustuvan vapaaehtoisuudelle. Nuorisotyöntekijä antaa nuorelle aikaa oppia elämästä ja korjata tekemiään.”

Nuorisotyö vahvistaa nuoren osallisuutta lähiyhteisöissä, eri kulttuureissa ja yhteiskunnassa.

”Nuorisotyö muuttuu nuorten tarpeiden ja nuorisokulttuurien mukana. Nuorisotyöntekijä osallistuu nuorten tukemiseen arjessa sekä ehkäisee syrjäytymistä. Hän luo edellytyksiä nuorten osallisuudelle, pelkojen voittamiselle ja unelmien toteutumiselle.”

Nuorisotyöntekijä arvostaa omaa työtään, toimii rakentavasti ja avoimesti työyhteisössä ja yhteistyöverkostossa.

”Nuorisotyöntekijä vahvistaa nuorisotyönroolia luottamalla asiantuntijuuksiensa tunnistamalla oman ammatti-identiteettinsä sekä olemalla ammattilansa ja osaamisensa kehittäjä.”

LÄHTEET

- Akaan kaupunki 2012. Kaupunki ja hallinto. Viitattu 14.3.2012.
http://www.aka.fi/kaupunki_ja_hallinto/esittely/
- Danska-Honkala, Katja & Poteri, Martti 2011. Kohdennettu nuorisotyö sosiaalisen vahvistamisen kontekstissa. Teoksessa Lundbom, Pia & Herranen Jatta (toim.) Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 127–149.
- Elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus 2012. Pirkanmaan työllisyyskatsaus. Helmikuu 2012. Viitattu 13.3.2012:
<http://www.elykeskus.fi/fi/ELYkeskukset/pirkanmaanely/Ajankohtaista/Tiedotteet/Documents/Helmikuu%202012.pdf>
- Eskola, Jari & Suoranta, Juha 2000. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 4. painos. Tampere: Vastapaino.
- Eskola, Jari & Vastamäki, Jaana 2001. Teemahaastattelu: Opit ja opetukset. Teoksessa Aaltola, Juhani & Valli, Raine (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineiston keruu: virikkeitä aloittavalle tutkijalle. Jyväskylä: PS-kustannus, 24–42.
- Etelä-Pirkanmaan VETO-hanke 2012. Etelä-Pirkanmaa. Viitattu 20.3.2012.
<http://193.208.197.11/veto/etelapirkanmaa.htm>
- Fedotoff, Jaana & Pietilä, Mika 2011. Nuorten tieto- ja neuvontatyötä verkossa. Teoksessa Merikivi, Jani & Timonen, Päivi & Tuuttila, Leena (toim.) Sähköä ilmassa. Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura, Humanistinen ammattikorkeakoulu (HUMAK), Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus, 61–72.
- Hassinen, Markku 2004. Starttipaja Aapinen. Työpajatoiminnan, yksilövalmennuksen ja palveluohjauksen kehityskulku sekä nykytila Suomessa. 1. painos. Valtakunnallinen työpajayhdistys ry.
- Humanistinen ammattikorkeakoulu, 2011. Opinnäytetyöopas. Ammattikorkeakoulun perustutkinnot.
- Hämäläinen, Juha 2006. Nuori ja perhe yhteiskunnan murroksessa. Teoksessa Eila Laukkanen, Mauri Marttinen, Seija Miettinen, Matti Pietikäinen (toim.) Nuoren psyykkisten ongelmien kohtaaminen. Helsinki: Kustannus Oy Doudecim, 43–50.
- Isotalo, Panu & Ringman, Miikka 2008. Eteenpäin. Syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tukeminen. NäytönPaikka ry. Tampere: Tampereen Yliopistopaino.
- Joensuu, Mika 2011. Nuoret verkossa toimijoina. Teoksessa Merikivi, Jani & Timonen, Päivi & Tuuttila, Leena (toim.) Sähköä ilmassa. Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura, Humanistinen ammattikorkeakoulu (HUMAK), Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus, 14–22.
- Koordinaatti 2012. Koordinaatti - Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämiskeskus. Viitattu 21.4.2012. <http://www.koordinaatti.fi/sivu.php?id=6>

- Koskinen, Karoliina & Hautaluoma, Marja 2009. Valmennuksessa erilainen oppija. Välineitä työ- ja yksilövalmennukseen. Tampere: Valtakunnallinen työpajayhdistys ry.
- Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma 2012–2015. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012:6. Viitattu 23.4.2012.
<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2012/liitteet/OKM06.pdf?lang=fi>
- Lämsä, Anna-Liisa 2009. Mun on paha olla. Näkökulmia lasten ja nuorten hyvinvointiin. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Mehtonen, Tuija 2011. Sosiaalisen vahvistamisen osaaminen. Teoksessa Lundbom, Pia & Herranen Jatta (toim.) Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 13–29.
- Monialaosuuskunta KUUSI, 2011. Tarjous: Nuorten Ykspaja -sivuston toteuttaminen www.nuortenakaa.fi sivustolle.
- Myllyniemi, Sami 2009. Taidekohtia. Nuorisobarometri 2009. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 97. Nuorisoasiain neuvottelukunta, julkaisuja 41. Helsinki: Opetusministeriö ja Nuorisotutkimusverkosto. Viitattu: 6.4.2012.
http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/nuorisoasiain_neuvottelukunta/julkaisut/barometrit/liitteet/Nuorisobarometri_2009.pdf
- Nuorisolaki 2006/72. Finlex – lainsäädäntö. Viitattu 10.7.2011.
<http://www.fi/laki/ajantasa/2006/20060072>.
- Nuortenakaa.fi 2012. Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut verkossa. Viitattu 23.3.2012.
<http://www.nuortenakaa.fi/ykspaja/>
- NäytönPaikka - Portfolio 2012. Viitattu 16.3.2012. <http://portfolio.naytonpaikka.fi/>
- Onnismaa, Jussi 2007. Ohjaus- ja neuvontatyö. Aikaa huomiota ja kunnioitusta. 3. painos. Helsinki: Gaudeamus.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2010. Nuorisotyölle nimettiin valtakunnallinen kehittäjäverkosto Opetus- ja kulttuuriministeriön verkkolehti 9.9.2010. Viitattu 23.4.2012.
<http://www.minedu.fi/etusivu/arkisto/2010/0909/verkosto.html>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011. Nuorisotyön kohteet ja rahoitus: Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut. Viitattu 10.7.2011.
http://www.minedu.fi/OPM/Nuoriso/nuorisotyoen_kohteet_ja_rahoytus/tieto_ja_neuvontapalvelut/?lang=fi.
- Pirkan Helmi ry 2012. Helmenkalastus. Etelä-Pirkanmaan leader-ohjelma 2007–2013. Viitattu 30.3.2012.
http://www.pirkanhelmi.fi/Files/HELMENKALASTUS_Leader_ohjelma.pdf
- Rekola, Leena 2008. Asiantuntijoiden yhteistyön johtaminen. Teoksessa Isoherranen, K., Rekola, L. & Nurminen, R. Enemmän yhdessä – moniammatillinen yhteistyö. Helsinki: WSOY.
- Sinisalo-Juha, Eeva & Timonen, Päivi 2011. Verkkoperustaisen nuorisotyön määrittelyä ja teoriaa. Teoksessa Merikivi, Jani & Timonen, Päivi & Tuuttila, Leena (toim.) Sähköä ilmassa. Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura, Humanistinen ammattikorkeakoulu (HUMAK), Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus, 23–35.

Tilastokeskus 2012. Tilastokeskuksen PX-Web-tietokannat. Viitattu 21.3.2012.
http://pxweb2.stat.fi/database/StatFin/vrm/vaerak/vaerak_fi.asp

Timonen-Verma, Päivi & Fedotoff, Jaana 2003. Näkökulmia nuorisotiedotus- ja neuvontatyöhön. Helsinki: Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus ja Oulun kaupungin nuorisoasiainkeskus.

Toikko, Timo & Rantanen, Teemu 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. 2. painos. Tampere: University Press.

Urjalan kunta 2011. Perustietoa Urjalasta. Viitattu 14.3.2012.
http://www.urjala.fi/attachments/Hallinto/ajankohtaista/perustietoa_netiversio.pdf

Verke 2012. Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus. Viitattu 24.4.2012. <http://www.verke.org/verke>

Ylipaavalniemi, Pasi & Sariola, Leena & Marniemi, Janne & Pekkala, Terho 2005. Sosiaalisen työllistämisen toimialan käsitteet. Helsinki: Vates-säätiö.

Julkaisemattomat lähteet

Ahonen-Walker, Mari 2011. Valtakunnallinen työpajayhdistys. Pasila. Viitattu henkilökohtaiseen keskusteluun 4.5.2011.

Fedotoff, Jaana 2012. Koordinaatti - Nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden kehittämiskeskus . Viitattu henkilökohtaiseen keskusteluun 18.4.2012.

Lauha, Heikki 2012. Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus. Email tiina.juutilainen@urjala.fi 23.4.2012.

Taiponen, Janne 2012a. Monialaosuuskunta KUUSI: esittely ja kuvaus Nuorten Yksipaja verkkopalvelun teknisestä toteutuksesta. Email tiina.juutilainen@urjala.fi 9.2.2012.

Taiponen, Janne 2012b. Monialaosuuskunta KUUSI. Viitattu puhelinkeskusteluun 23.4.2012.

LIITTEET

Liite 1

**NUORTEN YKSPAJAN VERKKOPALVELUN KÄYTTÖKOKEMUKSIIN LIITTYVÄ
HAASTATTELUPOHJA**

Ikä?

Sukupuoli?

Asuinpaikkakunta?

NUOREN INTERNETIN KÄYTTÖ

Kuinka paljon käytät internetiä yleisesti?

Millä välineillä käytät internetiä (esim. pöytäkone, kannettava, puhelin)?

Mihin tarkoitukseen käytät tietokonetta (esim. pelaaminen, tiedonhaku, sosiaalinen media)?

NUOREN OSAAMINEN JA KOKEMUKSET

Onko sinulla aiempaa kokemusta/ osaamista esimerkiksi kotisivujen tekemisestä?

Onko sinulla osaamista sosiaalisesta mediasta (esim. Facebook, IRC-Galleria ym.)?

Mitä muuta osaamista sinulla on tietokoneisiin liittyen?

NUOREN AJATUKSIA NUORTEN YKSPAJAN VERKKOPALVELUSTA

Montako kertaa olet käynyt Nuorten Ykspajan verkkopalvelussa?

Mitä ajattelit verkkopalvelusivuista silloin, kun nuorisoneuvoja esitteli sitä?

Mitä ajattelet sivusta nyt, jos olet käyttänyt sivua enemmän kuin yhden tai kaksi kertaa?

VERKKOPALVELUN KÄYTTÖ

Käytätkö verkkopalvelua Ykspaja tapaamisten ulkopuolella?

Jos käytät, millä tavalla ja mihin tarkoitukseen?

Jos et käytä, miksi et käytä sivua tapaamisten ulkopuolella?

VERKKOPALVELUN HYVÄT JA HUONOT PUOLET

Mitä sivussa on sinun mielestäsi hyvää?

Mitä sivussa on sinun mielestäsi huonoa?

VERKKOPALVELUN MERKITYS

Millainen merkitys omalla henkilökohtaisella verkkopalvelulla on sinulle?

Missä tilanteessa käytät verkkopalvelua?

Kuinka verkkopalvelu auttaa sinua?

KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Mitä sinun mielestäsi verkkopalvelu sivulla pitäisi olla, jotta sitä olisi mielekkäämpi käyttää?

Onko sinun mielestäsi sivulla jotakin liikaa tai turhaa?

Millaisena näet verkkopalvelun tulevaisuudessa?

Millaisia kehittämisideoita sinulla on Nuorten Ykspajan verkkopalvelulle?

Mitä muuta haluat sanoa verkkopalvelusta?

NUORTEN YKSPAJAN VERKKOPALVELUN KÄYTTÖKOKEMUKSIIN LIITTYVÄ KESKUSTELUPOHJA NUORISONEUVOJILLE

Millaista osaamista verkkopalvelun käyttö vaatii nuorisoneuvojalta?

Onko sinulla vaadittavaa osaamista?

Käytetäänkö sivua automaattisesti kaikkien Ykspajan nuorten kanssa?

Missä tilanteissa tai millaisten nuorten kanssa verkkopalvelua käytät? Miksi?

Kun verkkopalvelu otetaan nuoren kanssa käyttöön, käytätkö verkkopalvelua säännöllisesti ohjaustilanteissa?

Onko verkkopalvelu ohjausta tehostava/ hidastava työväline?

Missä tilanteissa verkkopalvelu on hyvä ja käytännöllinen, sekä tukee ohjausta?

Millaisiin ongelmallisiin tilanteisiin olet joutunut verkkopalvelussa tai siihen liittyvässä ohjauksessa?

Onko uudella verkkopalvelulla merkitystä yleisesti ohjauksen näkökulmasta?

Jos on, millainen merkitys?

Jos ei, miksi verkkopalvelulla ei ole merkitystä?

Onko verkkopalvelu enemmän nuorisoneuvojan vai nuoren työväline? Vai molempien?

Millaisena verkkopalvelu nähdään nuorisoneuvojan silmin tulevaisuudessa?

Kehittämideoita?